

ՐԱՖՖԻ ՅՈՎՀԱՆՆԻՍԵԱՆ ՀԱՅԱԴՈՒԼ ՍԿԱԾ Է ԱԶԱՏՈՒԹԵԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿԻՆ ՎՐԱՅ

«Ժառանգութիւն» կուսակցութեան ղեկավար՝ Րաֆֆի Յովհաննիսեան Մարտ 15-էն սկսեալ հացադուլ սկսած է Երեւանի Ազատութեան հրապարակին վրայ: «Ես որեւէ պահանջ չունեմ, ես աւելի շատ ունեմ ակնկալիք: Ժողովուրդն ունի պահանջ վերահաստատել՝ իր իշխանութիւններին ընտրելու իրաւունքը», այս առթիւ ըսած է Յովհաննիսեան:

Խօսելով իր ակնկալիքներու մասին Յովհաննիսեան, մասնաւորապէս յայտնած է. «Ակնկալիքս այն է, որ գործող իշխանութիւնները գործուն քայլեր իրականացնեն Հայաստանը հետ պահելու արտահերթ այս անդունդից, եւ երկրորդ, որ ընդդիմութիւնն ու հասարակութիւնը չմնան կրաւորական վիճակում եւ համագործակցութեան դաշտ ստեղծեն: Այսպէս շարունակել կը նշանակի դատապարտել երկիրը եւ նոր սերունդներին իրաւագուրկ ապագայի: Ուզում եմ նաեւ իմ համեստ օրինակով ցոյց տալ, որ մեր երկրում փոփոխութիւններ չեն քաղաքական արդիւնքներ չհարաւոր է հասնել քաղաքացիական ակտիւութեան եւ զրկանքների միջոցով: Ես իմ օրինակով ցոյց եմ տալիս, որ իշխանութիւնը նոյնպէս պէտք է իրեն զրկի որոշ բաներից, որպէսզի երկիրը փրկուի վերահաս վտանգից»:

Պատասխանելով այն հարցին, թէ որքան ժամանակ ան մտադիր

Րաֆֆի Յովհաննիսեան Ազատութեան հրապարակին վրայ հացադուլ սկսելէ ետք

է մնալ Ազատութեան հրապարակի վրայ եւ կամ արդեօք վրան պիտի դնէ՞, Յովհաննիսեան ըսած է, որ ժամկէտ չէ դրած. «Աստուած ինձ ուժ տայ, մարմինս որքան կը դիմանայ: Վրանի մասին դեռ չեմ մտածել, երեւի կը մնամ առանց վրանի, այդքան ցուրտ չի: 2005 թ. Նոյեմբերին մի քանի օր գիշերել ենք այստեղ եւ վրանի կարիք չի եղել: Բայց եթէ երկար օրեր այստեղ մնամ, չեմ բացառում, որ վրանի կարիք լինի»:

Պատասխանելով այն հարցին, Շաբ.ը էջ 4

ՇԱՐԼ ԱԶՆԱԴՈՒՐԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹԵԱՄԲ ՖՐԱՆՍԱՀԱՅԵՐԸ ԲՈՂՈՔԻ ՑՈՅՑ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԾ ԵՆ ԾԵՐԱԿՈՅՏԻ ՇԵՆՔԻՆ ԱՌՁԵԻ

Մարտ 12-ին, Փարիզի մէջ Ֆրանսահայերը ցոյց կազմակերպած են Մերակոյտի շէնքին մօտ, պահանջելով, որ Մերակոյտը իր օրակարգին վրայ ընդգրկէ Հայոց Յեղասպանութիւնը մերժելու համար քրէական պատասխանատուութիւն սահմանող օրինագիծը:

Ցոյցին մասնակցած են աշխարհահռչակ երգիչ եւ դերասան ու ներկայիս Չեխիայի մօտ Հայաստանի դեսպան՝ Շառլ Ազնաւուր եւ Ֆրանսահայ քաղաքական գործիչ Պատրիկ Դեւիճեան:

2006-ի Հոկտեմբեր 12-ին, Ֆրանսիայի Ազգային ժողովը օրինագիծ ընդունեց, որով 1915 թուականի Հայոց Յեղասպանութեան ժխտումը կը հանդիսանար քրէորէն պատժելի յանցագործութիւն: Օրինագիծը կը սահմանէր, որ հայերու գանգուածային սպանդի ժխտումը կը պատժուի մէկ տարուայ բանտարկութեամբ եւ 45 հազար Եւրօ տուգանքով:

Այդուհանդերձ, օրինագիծը ուժի մէջ մտնելու համար պէտք է արժանանայ Մերակոյտի վաւերացման, որ կ'ուշանայ քաղաքական նկատարումներով:

Անցեալ տարեվերջին, հիմնուելով «Ուրբիլիքս» կազմի կողմէ գաղտնագրեծուած դիւանագիտական փաստաթուղթերուն վրայ, Ֆրանսական «Լը Մոնտ» հեղինակաւոր օրաթերթը տեղեկութիւններ հրատարակեց այն մասին, որ Ֆրանսայի նախագահ Նիկոլա Մարկոզի, որ Ֆրանսահայ համայնքին շուրջ խոստումներ տուած էր 2007-ի ընտրապայքարի ժամանակ՝ այդ օրինագիծի վաւերացման նեցուկ ըլլալու վերաբերեալ, նախագահ ընտրուելէն մէկ ամիս ետք, Անգարա այցելած իր խորհրդականի միջոցով երաշխաւորած է թուրքիոյ իշխանութիւններուն, որ ինք պիտի ընէ ամէն ինչ, Մերակոյտին կողմէ օրինագիծի վաւերացումը խափանելու համար:

Այս բացայայտումը բուռն հակազդեցութիւններ յառաջացուցած էր շուրջ 500 հազար հաշուող Ֆրանսահայ համայնքին մօտ, որու ձայնը կրնայ վճռորոշ նշանակութիւն ունենալ 2012-ին Ֆրանսիայի մէջ տեղի ունենալիք նախագահական ընտրութիւններուն ժամանակ:

ՀԱՐԻՐ ՀԱԶԱՐԱԴՈՐՆԵՐՈՒ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹԵԱՄԲ ՊԵՅՐՈՒԹԻ ՄԵՋ ՏԵՂԻ ՈՒՆԵՑԱԾ ՑՈՅՑԻ ԸՆԹԱՑՔԻՆ ԵԼՈՅԹ ՈՒՆԵՑԱՒ ՆԱԵՒ ՀՆՉԱԿԵԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉԸ

Նկարներ Պէյրութի մէջ տեղի ունեցած հսկայ ցոյցէն: Հագարաւուր Ժողովուրդ եւ Ընկ. Մնայուհ Գալիֆեան ելոյթի պահուն

Պէյրութի Ազատութեան հրապարակին վրայ, 14 Մարտի ուժերը անգամ մը եւս վերահաստատեցին իրենց զօրակցութիւնը՝ Մայրիներու Յեղափոխութեան սկզբունքներուն: Միջազգային լրատու գործակալութիւններու գնահատմամբ՝ 800 հազար ցուցարարներ պահանջեցին վերացնել ապօրինի զէնքը, որ կը գտնուի Իրանի հովանաւորութիւնը վայելող Շիի Մահմետական «Հըզպալլա» կուսակցութեան ձեռքը՝ Իսրայէլի դէմ պայքարելու պատրուակով:

Լիբանանի բոլոր շրջաններէն քաղաքական ուժեր իրենց մասնակցութիւնը բերին Կիրակի, 13 Մարտին տեղի ունեցած հանրահաւաքին:

Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան Կուսակցութեան Լիբանանի Շրջանի Վարիչ Մարմինը իր բոլոր միաւորներով մասնակցեցաւ

այն հաւաքին: Արդարեւ, Կիրակի առաւօտեան Հնչակեան կուսակցութեան հովանաւորութիւնը վայելող միաւորներու պատասխանատուներ, շարքայիներ եւ համակիրներ համատեղուեցան Պէյրութի Հ.Մ.Մ. ակումբին առջեւ եւ ժամը 10:00-ին, լիբանանեան եւ կուսակցական դրօշներով ուղղուեցան դէպի Ազատութեան հրապարակ: Հնչակեան Կուսակցութեան հետեւորդները կը գլխաւորէին Լիբանանի Շրջանի Վարիչ Մարմնոյ ատենապետ ընկ. տղթ. Մարտիկ Ժամկոչեան, եւ պետական երեսփոխան մեթր Սերժ Թուրսարգիսեան:

Հաւաքին ելոյթ ունեցան նախկին վարչապետ եւ «Մուսթաֆայալ» շարժումի ղեկավար Սատ Հարիրի, Փաղանգաւոր կու-

Շաբ.ը էջ 4

ՀԱՅՈՑ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՏԱՐԵԼԻՑԻ ՆԱԽՕՐԵԱԿԻՆ ԱՆԳԱՐԱ ՈՒԱՇԻՆԿԹՆ ԿՈՒՂԱՐԿԵ ԻՐ ԳԼԽԱԴՈՐ ԲԱՆԱԳԱՑՈՒ

Թուրքիոյ պետական նախարար, Եւրոպայի Միութեան անդամակցութեան հարցով գլխաւոր բանադնացի Էլեմէն Պաղըզ մեկնած է Միացեալ Նահանգներ: Այս մասին կը հաղորդէ թրքական մամուլը, յայտնելով, որ Պաղըզի ուաշինկթընեան հանդիպումներու հիմնական նիւթը պիտի ըլլայ Հայոց Յեղասպանութեան հարցը:

Ըստ թրքական «Ենի Շահաք» պարբերականին, Անգարան սկսած է որոշ քայլեր ձեռնարկել՝ Մերակոյտի օրակարգին մէջ Հայոց Յեղասպանութեան վերաբերեալ նոր բանաձեւի հնարարութիւնը ընդգրկուած ձախողցնելու համար: Այդ իսկ նպատակով, Ուաշինկթըն կը գործուղուի Էլեմէն Պաղըզ: Վերջինս

Միացեալ Նահանգներ պիտի մնայ մինչեւ Մարտ 19:

Միեւնոյն ժամանակ, պարբերականը վկայակոչելով անանուն դիւանագիտական աղբիւրներ կը գրէ թէ, քիչ հաւանական է, որ այս տարի Հայոց Յեղասպանութեան վերաբերեալ բանաձեւը յայտնուի Մերակոյտի օրակարգին մէջ, քանի որ Ներկայացուցիչներու պալատի նախկին խօսնակ Նէնսի Փելոսիին փոխարինուած է հանրապետական ձոն Պոհնեթով:

Միւս կողմէ, թրքական կառավարութիւնը որոշած է մէկ միլիոն տոլար յատկացնել՝ Հայոց Յեղասպանութեան բանաձեւը ձախողութեան մատնելու նպատակով:

ԻՆՉՆ Է ԱՆՎԱՆՈՒԹԵԱՆ ՍԱՐԳՍԵԱՆԻՆ

ՅԱԿՈԲԱԴԱԼԵԱՆ

Դժուար է չիշել, թե՛ Սերժ Սարգսեանը վերջին անգամ երբ էր խօսել ներքաղաքական թեմաների վերաբերեալ: Մարտի 12-ին նա իր ներքաղաքական «լուծութիւնը» խախտեց Մաղկաձորում: Սակայն դրանից մէկ օր առաջ էլ նա նախագահի նստավայրում խորհրդակցութիւն էր հրաւիրել տնտեսական խնդիրների վերաբերեալ, ինչը նոյնպէս ունէր ակնյայտ ներքաղաքական ենթատեքստ, քանի որ Սերժ Սարգսեանը խօսում էր վերջին շրջանում ներքաղաքական կրակի վրայ իւրի ազդեցութիւն ունեցող սոցիալական խնդիրների մասին:

Ինչը ստիպեց Սերժ Սարգսեանին անդրադառնալ ներքին քաղաքականութեանը: Նախընտրական տրամաբանութիւնը, երբ պէտք է արդէն անցնել կոնկրետ քարոզչական գործողութիւնների, մէկ տարի անց որոշակի էֆեկտ ակնկալելու համար, թե՛ կոնկրետ ընդդիմութեան Մարտի 17-ի հանրահաւաքի սպասումը, յատկապէս Մարտի 1-ի բազմամարդ հանրահաւաքի ֆոնին: Ի վերջոյ, ներքաղաքական խնդիրների վերաբերեալ Սերժ Սարգսեանի «երկօրեայ» անդրադարձը ինչ որ կերպ կարելի է համարել նաեւ անդրադարձ ընդդիմութեան այն 15 կէտերին,

մասնեց: Օրինակ, արդեօք ընդդիմութեան Մարտի 17-ի հանրահաւաքից առաջ ոստիկանութիւնը չի գնալու Կոնգրէսի ակտիւիստների դէմ տարբեր սաղարանքների եւ ահաբեկման քայլերի, արդեօք հանրահաւաքից առաջ չեն փակուելու ճանապարհները: Թե՛ Սերժ Սարգսեանը փոփոխութիւն խոստացաւ ոչ թէ մինչեւ Մարտի 17-ը, այլ դրանից յետոյ, ու դրա համար էլ ոստիկանութիւնն իրեն բնորոշ մեթոդներով ձերբակալել է Կոնգրէսի համակիր Սամսոն Խաչատրեանին:

Փոխուելու է արդեօք ոստիկանապետը, որ ընդամէնը մի քանի օր առաջ սպառնում էր պատգամաւորներին եւ ցուցարար կանանց, որ գործ չունենան ոստիկանութեան հետ: Կամ, փոխուելու է արդեօք գլխաւոր դատախազութիւնում ունէլ պաշտօնեայ, որն ասենք առ այսօր «չի կարողանում» բացայայտել, թէ Մարտի 1-ին ովքեր են եղել կոնկրետ կրակողներն ու կոնկրետ կրակելու հրաման տուողները: Կամ, փոխուելու է արդեօք Պետական եկամտների կոմիտէի նախագահը, ով համարում է Հայաստանի խոշոր գործարարներից, սեփականատէրերից մէկը:

Ի՞նչ բնոյթ են կրելու Սերժ Սարգսեանի խոստացած փոփոխութիւնները: Չէ՞ որ մինչ այժմ

Ինչը ստիպեց Սերժ Սարգսեանին անդրադառնալ ներքին քաղաքականութեանը: Նախընտրական տրամաբանութիւնը, երբ պէտք է արդէն անցնել կոնկրետ քարոզչական գործողութիւնների, մէկ տարի անց որոշակի էֆեկտ ակնկալելու համար, թե՛ կոնկրետ ընդդիմութեան Մարտի 17-ի հանրահաւաքի սպասումը, յատկապէս Մարտի 1-ի բազմամարդ հանրահաւաքի ֆոնին

որ որպէս պահանջ կամ առաջարկ ներկայացուցին իշխանութեանը Մարտի 1-ի հանրահաւաքում: Միգուցէ Սերժ Սարգսեանը փորձեց որոշակի յայտարարութիւններով թուլացնել ընդդիմադիր զանգուածների սպասումների այն ֆոնը, որ առկայ է հանրապետութիւնում:

Իհարկէ, Սերժ Սարգսեանն ուղղակիօրէն չանդրադարձաւ եւ չխօսեց դրանց մասին, բայց երբ փորձում ենք դիտարկել, թէ երկու օրերի ընթացքում նա ինչ թեմաների անդրադարձաւ թէ նախագահի նստավայրում տեղի ունեցած խորհրդակցութեան, թէ Մաղկաձորում լրագրողների հետ ձեպագրոցի ընթացքում, ապա տեսնում ենք, որ այդ թեմաները կարծես թէ հենց այն էին, ինչ շօշափուում են ընդդիմութեան 15 կէտերի մէջ, իհարկէ որոշ բացառութիւններով, որովհետեւ քաղաքատարկեալների կամ Մարտի 1-ի խնդիրն օրինակ որեւէ կերպ անդրադարձ չեղաւ:

Փոխարէնը Սերժ Սարգսեանը կարծես թէ ակնարկեց, որ վարչապետի հրաժարական առաջիկա չի լինի, գոնէ մինչեւ Մայիս-Յունիս: Փոխարէնը փոփոխութիւններ խոստացաւ ոստիկանութիւնում, դատախազական համակարգում եւ հարկային ու մաքսային գերատեսչութիւնում: Բայց ինչպիսին են լինելու այդ փոփոխութիւնները, նա չմանրա-

չէլ նա կարծես թէ այլ կառուցներում էլ փոփոխութիւններ կատարեց, քաղաքապետ, արդարադատութեան նախարար, սոցներդրումների հիմնադրամի նախագահ, տնտեսական բլոկի նախարարներ փոխեց, սակայն այդ փոփոխութիւնները կարծես թէ որեւէ էական ու առարկայական անդրադարձ չեն ունեցել կեանքի որակի փոփոխութեան համար: Իհարկէ, անցած ժամանակը գուցէ դեռ քիչ է, բայց քիչ է մնացել նաեւ հասարակութեան համբերութեանը: Ու Սերժ Սարգսեանը դա թերեւս լաւ է գիտակցում, այլապէս հազիւ թէ լայնածաւալ եւ վերջին ամիսների համար աննախադէպ անդրադարձ կատարեր ներքաղաքական անցուղարձին:

Չէ՞ որ Սերժ Սարգսեանն ինքն էր վարչապետին խնդրում, որ յանձնարարութիւնները ձախողելու համար արդարացումներ չընդունուեն: «Մեզ արդարացումներ պէտք չեն», ասում էր Սերժ Սարգսեանը Մարտի 11-ի խորհրդակցութեանը: Մինչդեռ «ժամանակ է պէտք» արտայայտութիւնը հենց արդարացում է, եւ եթէ կադրային փոփոխութիւնների, կամ որակական փոփոխութիւնների համար իշխանութիւնը հենց այդպէս խօսի, թէ արդիւնքի համար ժամանակ է պէտք, ուրեմն իշխանութիւնն ընդամէնն արդարանում է:

«ԼՐԱԳԻՐ»

ԻՇԽԱՆՈՒԹԵԱՆ ՄՏԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԵՒ ԿԱՌԱՎԱՐԵԼԻ «ԸՆԴԴԻՄՈՒԹԻՒՆԸ»

ԿԱՐԷՆ ՅԱԿՈԲԱՆԵԱՆ

Օրեր առաջ հեռուստատեսութեամբ ցուցադրուեց Սերժ Սարգսեանի եւ մի շարք պաշտօնեաների հանդիպումը՝ «Բարի թագաւորը եւ չար բոյարները» մոտիվներով:

Սարգսեանի անժպիտ ու մտահոգ դէմքը նպատակ ունէր հայ հեռուստադիտողին համոզել, որ երկրի ղեկավարն ապրում է շարքային մահկանացուների դարդ ու ցաւով, եւ հիմա կը լուծի մեր բոլոր խնդիրները, իսկ մինչեւ այդ չէր լուծում, քանի որ պարզապէս տեղեակ չէր խնդիրներից: Հիմա տեղեկացել է, ու թեւերը «քշտած» անցնելու է գործի:

«Տնտեսական քաղաքականութեան իրականացման առաջնահերթութիւնների վերաբերեալ» խորհրդակցութեան մասնակիցներից (յատկապէս՝ վարչապետից, ԿԲ նախագահից ու էկոնոմիկայի նախարարից) հեռուստադրերով փորձել էին ստանալ շառլինի դպրոցի 9-րդ մակարդակը չաղթահարած, նախագահի համար «դոշ տուող» ու հանդիպումն աւարտուելուն պէս նրա առաջադրանքները իրականացնելու պատրաստ կատարողներ:

Արձանագրենք, որ խորհրդակցութիւն-շոուի վերը նշուած դերակատարները ոչ միայն «Օսկարի», այլ նոյնիսկ «Ոսկէ ծիրանի» շրջանակներում տրուող մրցանակի չէին ձգտում, քանի որ «Ֆալշն» ու «Փաներան» շատ էր: Սա քննարկման ձեւական կողմի մասով:

Ինչ վերաբերում է նախագահի կազմակերպած հանդիպման բովանդակութեանը, ապա այն հակասութիւններով լեցուն էր:

Սարգսեանն ընդունեց, որ վիճակը վատ է եւ ժամկէտ դրեց, թէ մինչեւ Յունիս պէտք է ժողովուրդը զգայ, որ կեանքը դէպի լաւն է գնում: Իհարկէ չասուեց, թէ ինչպէս պէտք է կեանքը լաւանայ: Սարգսեանը մի կողմից յայտարարեց, թէ տարիներ շարունակ դրամի ուժեղացումը վատ է անդրադարձել մեզ վրայ, բայց, մեծ հաշուով, հասկացրեց, որ գոհ է որոշումներ կաշացնող ու կարճ ժամանակ անց դրանք փոխել սիրող վարչապետից:

Սերժ Սարգսեանի խօսքում, ոչինչ չասող մտքերից գատ, կային նաեւ նեոթուրքիկեան ցանկութիւններ ու նախատեսուող գործողութիւնների ծրագիր:

«Ակնկալում եմ, որ կոնկրետ պաշտօնեաներ աւելի մանրամասն հասկանան ապրանքների եւ, առաջին հերթին, առաջին անհրաժեշտութեան ապրանքների գնագոյացման գործընթացը՝ ի՞նչ գնով ձեռքբերուեց, որքա՞ն տրանսպորտային ծախսեր եղան եւ ի՞նչ գնով վաճառուեց», - յայտարարեց Սարգսեանը: Սա, իրականում, վերադարձ է դէպի համայնավարական տնտեսութիւն, որի նպատակն է մասնաւոր բիզնեսն ամբողջութեամբ իշխանութեան վերահսկողութեան տակ վերցնելը՝ «պայքարում ենք գնաճի դէմ» դեմագոգիկ լոզունգի քողածածկմամբ: Սա արդէն «մէկ ազգ, մէկ օլիգարխ, մէկ տիրացու, մէկ փեսայ» ծրագրի իրականացման գործնական քայլերի գնալու ցուցում էր ու այս ուղղութեամբ հաստատ կ'աշխատի կառավարութիւնը, որովհետեւ դա

անձամբ իրենց է պէտք, այլ ոչ թէ ՀՀ քաղաքացիների մեծամասնութեանը:

Կ'ուզենայի յատուկ ընդգծել, որ իր խօսքում Սարգսեանը երբեմն չափից շատ էր անկեղծանում: Դա տեղի ունեցաւ այն ժամանակ, երբ նա դիմեց էկոնոմիկայի նախարարին, ասելով. «Խնդրում եմ, որպէսզի կոնկրետ գործերով զբաղուէք»: Հաւանաբար, Սարգսեանն էլ է ընդունում, որ էկոնոմիկայի նախարարութիւնը միշտ չէ, որ կոնկրետ գործով է զբաղուում:

Խորհրդակցութեան քաղաքական ենթատեքստին անդրադառնալիս պէտք է նկատել, որ դրանով Սերժ Սարգսեանն անուղղակիօրէն պատասխանեց Լեւոն Տէր-Պետրոսեանի «Ժողովրդավարական» քուէարկութեամբ իրեն ներկայացուած պահանջներին: «Մեսիջն» այն էր, որ ունէ մէկին պաշտօնից չի հեռացնի ու իրեն ներկայացուած պահանջների որեւէ կէտ չի կատարի: Բայց, ամէն դէպքում, Ս. Սարգսեանի մօտ արտաքին հանգստութիւնից գատ նկատուում էր նաեւ որոշակի ներքին խուճապ: Խուճապն այդ ոչ թէ Տէր-Պետրոսեանի գործօնով էր պայմանաւորուած, այլ հնարաւոր իրական յեղափոխութեամբ, որը կարող է, ի հեռուկա Սերժի ու Լեւոնի ներդրած ջանքերի, տեղի ունենալ, քանի որ սոցիալական իրավիճակը պայթուցավտանգ է: Ահա այդ անկառավարելի գործընթացները զսպելուն են ուղղուած եւ Տէր-Պետրոսեանի հանրահաւաքները, եւ Սարգսեանի խորհրդակցութիւնները:

Մի խօսքով, շոուն շարունակում է:

«70Ր»
(Յապաւումներով)

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
ՊԱՇՏՕՆԱԹԵՐԹ՝
ՍՈՑԻԱԼ ԴԵՄՈԿՐԱՏ ԶՆՁԱԿԵԱՆ
ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ
Արեւմտեան Ամերիկայի Շրջանի

ԽՄԲԱԳՐԱՎԱՆ ԿԱԶՄ
ԳԱՐԻԷԼ ՍՈԼՈՅԵԱՆ
ՍԱՅԱԿ ԹՈՒԹԵԱՆ
ՅԱՐՈՒԹ ՏԵՐ ԴԱԻԹԵԱՆ

ՎԱՐՉԱՎԱՆ ԲԱԺԻՆ
ԼԵՆԱ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

MASSIS Weekly
Organ of the Armenian Social Democratic Hunchakian Party of Western USA
1060 N. Allen Ave.
Pasadena, CA 91104
Phone: (626) 797-7680
Fax: (626) 797-6863
E-Mail: massis2@earthlink.net
http://www.massisweekly.com
(USPS 667-310) (ISSN 0744-334X)
Published Weekly
Except Two Weeks in August

ANNUAL SUBSCRIPTION RATES:
USA \$50.00, Canada \$60 (Second Class), \$75.00 (Air Mail)
Overseas \$85.00 (2nd Class Mail), \$125.00 (Air Mail).
All payments must be made in US funds & Drawn on US banks.

Periodicals Postage Paid
at Pasadena CA.
Please Send Address Change To
MASSIS WEEKLY

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՍԱՄՍՈՆ ԽԱՉԱՏՐԵԱՆԻ ՆԿԱՏՄԱՍԲ ՈՐՊԷՍ ԽԱՓԱՆՄԱՆ ՄԻՋՈՑ ԸՆՏՐՈՒԵՑ ԿԱԼԱՆՔԸ

Կենտրոն եւ Նորք-Մարաշ համայնքների ընդհանուր իրաւասութեան դատարանը Մարտ 15-ին երեք ժամ տեւած դռնփակ դատական նիստում որոշեց Հայ Ազգային Կոնգրէսի ակտիվիստ, յայտնի բռնցքամարտիկ Սամսոն Խաչատրեանի նկատմամբ որպէս խափանման միջոց կիրառել երկամեայ կալանքը՝ այն հիմնաւորմամբ, որ նա ազատութեան մէջ մնալով կը խոչընդոտի նախաքննութեանը:

Յայտնի բռնցքամարտիկ Սամսոն Խաչատրեան

Խաչատրեանի փաստաբան Արա Զաքարեանը դատարանից դուրս գալուն պէս դատական նիստը «թատրոն» եւ «դատի իմիտացիա» որակեց:

Փաստաբանը յայտարարեց, որ թէեւ խափանման միջոցը որոշելու համար սահմանուած 72 ժամը լրանում էր յաջորդ օր երեկոյեան, սակայն դատարանը մերժել է նիստը յետաձգելու միջոցառումները եւ իրեն բաւարար ժամանակ ու հնարաւորութիւն չի տուել նիւթերին պատշաճ ձեւով ծանօթանալու եւ առարկութիւնները ներկայացնելու:

Մարտի 13-ին ձերբակալուած ՀԱԿ ակտիւիստին կասկածում են իշխանութեան ներկայացուցչի նկատմամբ բռնութիւն գործադրելու մէջ ընդդիմութեան այս տարուայ Մարտի 1-ի հանրահաւաքում քաղաքացիական հագուստով անձանց հետ վիճակաբանութեան դէպքի ժամանակ:

Փաստաբանի փոխանցմամբ՝ Խաչատրեանը դատարանում յայտարարել է, որ ինքը որեւէ ոստի-

կանի չի հարուածել, այնտեղ եղել են ինչ-որ անձնաւորութիւններ, որոնք կանանց ու երեխաներին հարուածներ են հասցրել, վիրաւորել են, իսկ ինքը փորձել է կանխել այդ գործողութիւնները:

«Ես սա համարում եմ քաղաքական որոշում: Հակառակ դէպքում այսպիսի խաչատրեանի դատարանութիւն տեղի չէր ունենայ», - ասաց Արա Զաքարեանը:

Անկախ պատգամաւոր Վիկտոր Դալլաքեանը «Ազատութիւն» ռադիոկայանի հետ զրոյցում ասաց, որ միջոցառում է, որպէսզի Խաչատրեանի խափանման միջոցը փոխուի:

«Դա Սամսոնի տեղը չէ: Իմ պատգամաւորական լիազօրութիւնների շրջանակներում օրէնքով սահմանուած կարգով ես փորձելու եմ, անհաջող եմ նրան», - ասաց Դալլաքեանը, ով երեկոյեան ժամանակաւոր պահման մեկուսարանում այցելել էր իր ընկեր Սամսոն Խաչատրեանին:

ՆՈՐՄԱԼ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻ ԴԵՊՔՈՒՄ ԸՆԴԴԻՍՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ՎԵՐՑՆԻ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻ ՄԵԾԱՄԱՍՆՈՒԹԻՒՆԸ

Եթէ հերթական ընտրութիւններն անցկացուեն բոլոր նախորդների նման, ժողովրդուն անպայման կ'ապստամբի, իսկ եթէ դրանք ընթանան նորմալ չունով, ապա ընդդիմութիւնը կը վերցնի խորհրդարանի մեծամասնութիւնը: Մարտի 14-ին տեղի ունեցած մամուլի ասուլիսի ժամանակ նման համոզմունք յայտնեց «Նոր ժամանակներ» կուսակցութեան ղեկավար Արամ Կարապետեանը:

«Ընդդիմութեան համար Հայաստանում աւելի ու աւելի բարենպաստ պայմաններ են ստեղծուած: Իշխանութիւններն են, որ պէտք է մտածեն երկրում իրականացուելիք փոփոխութիւնների եւ իրենց գործողութիւնների մասին, քանի որ իրենք կորցնելու բան չունեն», - կարծիք յայտնեց ՆԺԿ ղեկավարը: Անդրադառնալով իրական եւ

կեղծ ընդդիմութեան թեմային՝ Արամ Կարապետեանը նկատեց, որ, օրինակ «Ժողովրդական կուսակցութիւնը»՝ ի դէմս Տիգրան Կարապետեանի՝ ընդդիմադիր չէ: «Ես չզիտեմ, թէ այդ մարդն իրեն ինչ է համարում: Նա ինքն էլ բազմաթիւ անգամներ յայտարարել է, որ ինքը կենտրոնամէտ է», - ասաց Կարապետեանը:

Դրան հակառակ՝ ՆԺԿ ղեկավարն իրական ընդդիմութիւն համարեց ՀՅԴ-ին եւ «Ժառանգութեանը»: «ՀՅԴ-ին ես միշտ համարել եմ ընդդիմադիր, ով ինչ ուզում է՝ ասի: «Ժառանգութիւնն», այսպէս թէ այնպէս, մերոնքական է, ուղղակի եղբայրաբար խորհուրդ կը տայի պայքար ծաւալել ոչ թէ ռեպրեսիւ օրգանների դէմ, այլ կենտրոնանալ իշխանութեան բարձրագոյն օղակների դէմ պայքարի վրայ», - ամփոփեց Կարապետեանը:

ՆԱԻԱՍԱՐԴ ԱՐՔ. ԿՈՅԵԱՆԸ BENTLEY ԱԲՏՈՍԵՔԵՆԱՅ Է ՆՈՒԷՐ ՍՏԱՅԵԼ

«168 ժամ» թերթը գրում է. «Հայ Առաքելական եկեղեցու Արարատեան Հայրապետական թեմի առաջնորդական փոխանորդ Նաւասարդ (Սամուէլ) արքեպիսկոպոս Կճոյեանը վերջերս «Bentley» մակնիշի աւտոմեքենայ է նուէր ստացել իր սանիկից: Այս տեղեկութիւնը մեր թղթակցի հետ զրոյցում հաստատել է եւ Արարատեան Հայրապետական թեմի մամուլի ղեկավարը եւ արքեպիսկոպոս Կճոյեանը:

«Մեր թղթակցի հետ հեռախօսազրոյցում վերջինիս տուած

պատասխանները առանձնապէս չեն տարբերուել Հայաստանեան միջին վիճակագրական օլիգարխի պատասխաններից: Մասնաւորապէս, ի պատասխան մեր հարցին՝ արդեօք այդ նուէրը յանձնուելու է եկեղեցուն, սոյն հոգեւորականը պատասխանել է. «Աղջիկ ջան, դա քո ինչ գործն ա, քո ինչ գործն ա՝ իմ անձնական կեանքի մէջ ես մտնում», - գրում է թերթն ու յաւելում, որ «Bentley» մակնիշի այն մոդելը, որ նուէրել է Կճոյեանին, տատանուած է 180-200.000 դոլարի սահմաններում:

«ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՀԵՌՈՒՍՏԱՏԵՍՈՒԹԵԱՆ» ԾՐԱԳՐԵՐԸ ԿԸ ՀԵՌԱՐՁԱԿԻ «Ա1+»-Ը

«Ժողովրդական հեռուստատեսութեան» հոգաբարձուների խորհուրդը, որում ընդգրկուած են իրաւապաշտպաններ, հասարակական կազմակերպուցիչներ, քաղաքական գործունէութեամբ զբաղուող անձինք, առաջարկել է նախաձեռնութեան ծրագրերն ընդգրկել «Ա1+»-ի եթերում:

«Ժողովրդական հեռուստատեսութեան» հոգաբարձուներու խորհուրդի անդամներու մատուցիչ ասուլիսը

«Ժողովրդական հեռուստատեսութիւնը» նպատակ ունի իրականացնել ժողովրդի միակ՝ անաչառ լրատուութիւն ապահովելու պահանջը: Հեռուստատեսութեան մեկնարկը կարող է տրուել առաջիկայ մէկ տարուայ ընթացքում: Ծրագրի հայեցակարգը կը ներկայացուի առաջիկայում, իսկ մինչ այդ դրանց մօտաւոր նկարագիրը Մարտ 14-ին հրաւիրուած մամուլի ասուլիսում ներկայացրեց Մշակույթի նախկին փոխնախարար, Հեռուստատեսութեան եւ ռադիոյի ազգային յանձնաժողովի նախկին անդամ Կարինէ Խոզդիկեանը:

«Պատկերացնենք, որ «Ա1+»-ը հեռարձակուելու է օրուայ մէջ 10 ժամ: Այդ 10 ժամուայ մէջ «Ժողովրդական հեռուստատեսութեան» ծրագիրը կարող է լինել, ասենք, 3 ժամ: Եւ այդ ծրագիրը, երբ կը հեռարձակուի, կ'ունենայ յատուկ լոգօ», - նշեց Խոզդիկեանը:

Հոգաբարձուների խորհրդի մէկ այլ անդամ՝ Երեւանի մամուլի ակումբի նախագահ Բորիս Նաւասարդեանը ասաց, - «Հաղորդումները, որոնք համապատասխանում են այսօրուայ Հայաստանի հասարակական կեանքին, պէտք է հնա-

րաւորինս տեղ գտնեն «Ա1+»-ի եթերում՝ լինի դա ինտերնետային եթեր, թէ արբանեակով հեռարձակուող բովանդակութիւն»:

«Ա1+»-ի ղեկավար Մեսրոպ Մովսէսեանն ասաց, որ ինքը «ուրախ է մասնակցել էքսպերիմենտին»: Նա նաեւ Հոգաբարձուների խորհրդին ծրագիր է ներկայացրել ինտերնետային, արբանեակային հեռարձակում սկսելու վերաբերեալ:

Քանի որ այդ ծրագրի իրականացումը բաւականին ծախսատար է, յայտարարուեց, որ «Ժողովրդական հեռուստատեսութիւն» նախաձեռնութիւնը շարունակում է դրամահաւաքը:

Մեսրոպ Մովսէսեանի տեղեկացմեամբ, մինչեւ այժմ դրամահաւաքին մասնակցել է 30 հազար մարդ. - «Հաւաքուել է 1 միլիոն 250 հազար դրամ, 5410 դոլար, 110 եւրօ»:

Ասուլիսի բանախօսները յայտարարեցին, որ «Ժողովրդական հեռուստատեսութիւն» նախաձեռնութիւնը բաց է առաջարկութիւններ ընդունելու, դրանք ուսումնասիրելու համար:

«ԵԹԵ ԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԽԵԼՔ ՈՒՆԵՆԱՆ, Կ'ԱԶԱՏԵՆ ՔԱՂԲԱՆՏԱՐԿԵԱԼՆԵՐԻՆ»

Քաղբանտարկեալների եւ հալածեալների պաշտպանութեան կոմիտէն եւ քաղբանտարկեալների հարազատներն Գլխաւոր դատախազութեան առջեւ անցկացրին աւանդական ուրբաթօրեայ բողոքի ակցիան՝ պահանջելով ազատ արձակել քաղբանտարկեալներին: Ակցիային մասնակցում էին նաեւ նախկին արտգործնախարար Ալեքսանդր Արզումանեանը, Քաղբանտարկեալների եւ հալածեալների պաշտպանութեան կոմիտէի ղեկավար Կարապետ Ռուբինեանը, ՀՀՇ վարչութեան նախագահ Արամ Մանուկեանը, նախկին քաղբանտարկեալներից Գրիգոր Ոսկերչեանը, ՀԱԿ ներկայացուցիչներ եւ համակիրներ:

Կարապետ Ռուբինեանը Tert.am-ի հետ զրոյցում նշեց, որ իրենք ներդրում ունեն այն բանում, որ մինչ այժմ քաղբանտարկեալների մի մասն ազատ է արձակուել, սակայն դա իրենց չի բաւարարում: «Մենք ամէնեւին բաւարարուած չենք, որովհետեւ համարում ենք Հայաստանի համար խայտառակութիւն քաղբանտարկեալների առկայութիւնը: ՀԱԿ-ի վերջին բազմահազարանոց հանրահաւաքը կտրուկ պահանջ դրեց, որից ամենակտրուկը եւ ամենակարեւորը մնում է քաղբանտարկեալների անյապաղ ազատ արձակումը: Եթէ խելք ունենան մեր իշխանութիւնները, պիտի անպայման ընդառաջեն այդ պահանջին», - ասաց նա:

ՉԱՍԱԶԵԿՈՒՑՈՂՆԵՐԸ ՀԱՆԴԻՊԵԼ ԵՆ ՏԵՐ-ՊԵՏՐՈՍԵԱՆԻ ՀԵՏ

Մարտի 16-ին ՀՀ առաջին նախագահ Լեւոն Տէր-Պետրոսեանը հանդիպել է ԵՆԽՎ Հայաստանի հարցով համազեկուցողներ Ջոն Պրեսկոտի եւ Աքսէլ Ֆիշերի հետ:

Հանդիպման ընթացքում քննարկուել են Հայաստանում ժողովրդավարական ազատութիւնների հաստատման մասնաւորապէս քաղբանտարկեալների ազատ արձակման, հաւաքների ազատութիւնների հետ կապուած խնդիրներ: Յատուկ անդրադարձ է եղել Ազատութեան հրապարակում հանրահաւաքներ անցկացնելու անիրաւահափ խոչընդոտների վերացման անհրաժեշտութեանը, ինչպէս նաեւ մարտիմէկեան պայտուութիւնների բացառութեան հարցերին:

Քննարկուել են նաեւ ազատ եւ արդար ընտրութիւնների հետ կապուած հարցերը, ներքաղաքական լարուած իրավիճակի, ստեղծուած ծանր սոցիալական վիճակի, Հայաստանի տնտեսութիւնում օլիգարխի եւ մենատիրական համակարգի ապամոնոտաժման խնդիրները:

ԼՈՒՐԵՐ

«ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՀԱՅԵՐԸ ՍԿԱԾ ԵՆ ԳՏՆԵԼ ԻՐԵՆՑ ՀԱՅՈՒԹԻՒՆԸ», - ԸՍԱԾ Է ԹՈՒՐՔ ԳՈՐԾԻՉԸ

Ինչպես նախորդ տարի, այս տարի եւս թուրքերի մէջ Ապրիլի 24-ին պիտի իրականացուն Հայոց Յեղասպանութեան գոհերու յիշատակին նուիրուած ոգեկոչման ձեռնարկներ: Այս մասին Մարտ 15-ին Երեւանի մէջ իրականացուող «Հայոց Յեղասպանութեան գիտակցման կառուցումը թուրքերի մէջ» խորագրով միջազգային գիտաժողովին ժամանակ յայտարարեց թուրքիոյ Պահէջէնհիր համալսարանի Եւրոմիութեան ուսումնասիրութեան կեդրոնի ղեկավար, «Թըրքիշ Տէյլի» եւ «Վաթան» թերթերու մեկնաբան ձենկիզ Աքթարը: Ըստ անոր՝ մասնաւորապէս ոգեկոչման արարողութիւններ պիտի իրականացուն թուրքիոյ վեց քաղաքներու մէջ, ինչպէս՝ Սթամպուլի եւ Անգարայի:

Հայոց Յեղասպանութեան մասին միջազգային գիտաժողովի մասնակիցները

Լեն «Ալօս» թերթի միջոցով: 1973-էն սկսեալ թուրք հասարակութիւնը իր մէջ իրականացուցած է մեծ փոփոխութիւններ, իսկ 1999-էն՝ երբ թուրքիան սկսաւ Եւրոմիութեան անդամակցութեան միջազգային գործընթացը, այդ փոփոխութիւնները հասարակութեան շրջանակին մէջ նոր թափ ստացան: Ասիկա, ըստ բանախօսին, շատ կարեւոր գործընթաց է, որ այլեւս յետընթաց չի կրնար ապրիլ:

Ան նաեւ ընդգծեց, որ թուրքերի մէջ սկսած է վերականգնիլ հայերու մշակութային յիշողութիւնը, վերականգնուեցաւ Աղթամարի Մուրթ իսաչ եկեղեցին, վերակառուցման փուլին է Ատանայի Մուրթ Կիրակոս եկեղեցին, Անատոլի շրջանի մէջ նոյնպէս նման աշխատանքներ կը տարուին:

1915-էն ետք պատմութեան մէջ առաջին անգամ պետական պիւտճէի միջոցներով կը վերականգնուի Պալեաններու կողմէն կառուցուած հայկական եկեղեցին, կը կազմակերպուին հայերու վերաբերեալ ցուցահանդէսներ, Կոմիտասի վերաբերեալ շարժանկար կը նկարահանուի: «Իմ կարծիքով, թուրքերի մէջ հայերու յիշողութիւնը ժամանակի ընթացքին կը վերականգնուի, մարդիկ սկսած են գտնել իրենց հայութիւնը», - ըսաւ ան:

Բանախօսը յիշեց թուրքերի մէջ սպաննուած «Ալօսի» ղեկավար խմբագիր Հրանդ Տինքի խօսքերը՝ «Կարեւորը ցաւը բռնի ուժով ընդունիլը չէ, այլ խնդիրն ու անոր հուսիւնը հասկնալն է ու նկատելը»:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ ՊԱՏՐԱՍ Է ՎԵՐԱԴԱՐՁՆԵԼ ԱՂԻԲԵՋԱՆՑԻ ՈԱԶՄԱԳԵՐԻՆԵՐԻՆ

Հայաստանը պատրաստ է վերադարձնել Հայաստանում գտնուող աղբիւրների ռազմագերիներին: Հայաստանի պաշտպանութեան նախարարութեան մամուլի ծառայութիւնից NEWS.am-ին յայտնեցին, որ «ի կատարումն ս.թ. Մարտի 5-ին Սոչիում Ռուսաստանի Դաշնութեան նախագահի միջնորդութեամբ Հայաստանի եւ Ադրբեջանի նախագահների պայմանաւորուածութեան՝ Մարտի 14-ին Կարմիր խաչի միջազգային կոմիտէի երեւանեան գրասենեակի ղեկավարին է փոխանցուել հայկական կողմի պատրաստակամութիւնը՝ ԿԽՄԿ աջակցութեամբ ադրբեջանական կողմին յանձնել հայկական կողմում գտնուող աղբիւրների ռազմագերիներին»:

Ինչպէս աւելի վաղ յայտնել էր NEWS.am-ը, մարտի 5-ին Սոչիում տեղի է ունեցել Հայաստանի, Ռուսաստանի եւ Ադրբեջանի նախագահների եռակողմ հանդի-

պումը՝ Ռուսաստանի նախագահ Դմիտրի Մեդվեդեւի նախաձեռնութեամբ: Սա նախագահների եռակողմ ձեւաչափով 8-րդ հանդիպումն է:

Նախագահները համատեղ յայտարարութիւն են ընդունել, որում պարտաւորուել են ամենակարճ ժամկէտում աւարտել ռազմագերիների փոխանակումը, ձգտել բոլոր վիճելի հարցերը լուծել խաղաղ միջոցներով եւ կրակի դադարեցման գծի երկայնքով կողմերի մասնակցութեամբ անցկացնել հնարաւոր միջադէպերի հետաքննութիւն՝ ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համանախագահների հովանուներքոյ եւ ԵԱՀԿ գործող նախագահի յատուկ ներկայացուցչի աջակցութեամբ:

Կարմիր խաչի տուեալներով, Հայաստանում են գտնուում գինձառակցողներ՝ Անար Հաջիբեն ռու Ռոման Հոլսեյնով, իսկ Ադրբեջանում ներկայումս պահուած են 6 քաղաքացիական անձինք եւ 6 ռազմագերիներ:

ՀԱԷԿ-ՈՒՄ «ՉԻ ԿԱՐՈՂ ՍՏԵՂԾՈՒԵԼ» ՖՈՒԿՈՒՇԻՄԱՅԻ ԻՐԱՎԻՃԱԿԸ

Միջուկային անվտանգութեան կարգաւորման պետական կոմիտէի նախագահ Աշոտ Մարտիրոսեանը «Ազատութիւն» ռադիոկայանի հետ զրոյցում վկայակոչելով ուսումնասիրութիւնների փորձը, ասաց, որ ձապոնիայում անցած շաբաթ տեղի ունեցած երկրաշարժի ուժգնութեամբ երկրաշարժ չափաստանում, ամենայն հավանականութեամբ, երբեք չի գրանցուի:

Երեւանի մօտ գտնուող հայկական աթոռակայանը

Մեծամորի ատոմակայանում, ըստ Մարտիրոսեանի, «չի կարող ստեղծուել այնպիսի իրավիճակ, ինչպիսին գրանցուեց ձապոնիայում անցած շաբաթ տեղի ունեցած երկրաշարժի եւ ցունամիի հետեւանքով»:

Նրա խօսքով, հայկական ատոմակայանի գործող էներգաբազայի վերագործարկումից՝ 1995 թուականից առաջ անցկացուած ուսումնասիրութիւնները ցոյց են տուել, որ ԱԷԿ-ի համար «հրապարակը ճիշդ է ընտրուած, եւ ատոմակայանի թէ՛ սէյսմիկ, թէ՛ ընդհանուր անվտանգութիւնը տարեցտարի բարձրանում է»:

«Բնականաբար, աւելացաւ սէյսմիկ հարուածի ժամանակ, այսպէս կոչուած գրունտի արագացումը, որը նոր հասկացութիւն էր: Նախկինում ատոմակայանի անվտանգութեան մակարդակը նախատեսուած էր 7 եւ 8 բալլի համար, հիմա արդէն վերահաշուարկ է կատարուած առաւելագոյն հնարաւոր երկրաշարժի համար: Եւ հաշուարկները ցոյց են տուել, որ ատոմակայանը ունի անհրաժեշտ ամրութեան պաշար, որպէսզի դիմակայի նման երկրաշարժի», - նշեց Մար-

տիրոսեանը՝ հաւաստիացնելով, թէ անվտանգութեան է՛լ աւելի խիստ պահանջներ կը դրուեն կառուցուելիք էներգաբազայի շինանարութեան ժամանակ:

Աշոտ Մարտիրոսեանը բացառեց, թէ ՀԱԷԿ-ում կարող է ստեղծուել այնպիսի իրավիճակ, ինչպէս ձապոնական Ֆուկուշիմայի ատոմակայանի ռեակտորներում, որտեղ կանգ էր առել հովացման համակարգը, քանի որ Մեծամորի ռեակտորը երկկոնտուրանի է. - «Ռեակտորի հովացումը կատարուած է երկրորդ կոնտուրի միջոցով, որը առանձին համակարգ է, առանձին պատնէշ է իրենից ներկայացնում: Նման իրավիճակ մեզ մօտ տեսականօրէն հնարաւոր չէ, որ լինի»:

Մեծամորի ատոմակայանի նախկին տնօրէն Սուրէն Ազատեանի խօսքով, Մարտիրոսեանի տուած գնահատականը «սպառնչ չէ»: «Ազատութիւն» ռադիոկայանի հետ զրոյցում նա նշեց, որ թէեւ «ընթացիկ խնդիրները լուծելի են», ՀԱԷԿ-ի անվտանգութեանը նկատմամբ ուշադրութիւնը պակասեցնել չի կարելի:

ՎՐԱՍՏԱՆԻ ՀԱՅԵՐԸ ՊԱՅՔԱՐ ԵՆ ՍԿՍՈՒՄ «ՀԱՎԱՅԱՅ ՔԱՐՈՋՉՈՒԹԵԱՆ» ԴԵՍ

Վրաստանի հայերը որոշել են պաշար սկսել երկրի մի շարք լրատուամիջոցներում սկիզբ առած «հակահայ քարոզչութեան» դէմ:

Առիթը վրացական ITV.GE ցանցային պարբերականում Մարտի 3-ին տեղադրուած նիւթն էր, որում պնդուած կար, թէ հայերն նպատակը Վրաստանի փլուզումն է:

Թբիլիսիի հայ համայնքի ակտիւիստներից Դաւիթ Մանուսաջեանը «Ազատութիւն» ռադիոկայանի հետ զրոյցում ասում է. - «Մենք բախուած ենք թբիլիսիում գործող Ադրբեջանի դեսպանութեան շատ ակտիւ աշխատանքի հետ, որն աշուձախ գնում է փորձագէտների, քաղաքական գործիչների եւ նրանց յանձնարարում է մեզ՝ հայերիս համար ոչ այնքան հաճելի բաներ ասել»:

Մանուսաջեանի խօսքով վրացական լրատուամիջոցներում յայտնուում են նմանատիպ քարոզչական

հրապարակումներ, որոնցում երբեմն օգտագործուած են իբր հայերի կողմից արուող հակավրացական յայտարարութիւններ: Նրա խօսքով, սակայն, այդ յայտարարութիւնները երբեք չեն հնչել, եւ իրականում, պարզուրուակ սաղրանք են:

Վրաստանի մայրաքաղաքում գործող ամենակապու ճակակական կառուցներից մէկը՝ Թբիլիսիի հայկական ասեամբլիան, նախատեսում է բրիֆինգների շարք անցկացնել՝ նուիրուած վրացական լրատուամիջոցներում յայտնուած այս հրապարակումներին:

«Այդպիսի լրատուամիջոցները գիտակցաբար, թէ՛ ոչ, հակահայ քարոզչութիւն են ծաւալում, ամբարայնելով հայ եւ վրաց ժողովուրդների միջեւ տեսլութեան հոնորաբանութիւնը», - նշուած է Թբիլիսիի հայկական ասեամբլիայի տարածած յայտարարութեան մէջ:

ՐԱՖՖԻ ՅՈՎՀԱՆՆԻՍԵԱՆ ՀԱՅԱԴՈՒԼ ՍԿԱԾ Է

Շարունակուած էջ 1-էն

Թէ ինչ պիտի ըլլայ իր հերթական քայլը, եթէ իր ակնկալիքները չարդարանան, Յովհաննիսեան ըսած է. «Դեռ չեմ որոշել յաջորդ քայլը, հնարաւոր է, որ կը շարունակեմ իմ հացադուլը, որքան կարողանամ: Չի բացառուում, որ այս հացադուլը, եթէ ոչ իշխանութեան շրջանում, ապա քաղաքացիական հասարակութեան մէջ տեղաշարժի կը բերի»:

Նոյն երեկոյան իսկ Րաֆֆի Յովհաննիսեանին այցելած են Հայ Ազգային Գոնկիէսի անդամներ՝ Ստեփան Դեմիրճեանը, Արամ Մարգսեանը, Անդրանիկ Քոչարեանը, Միանիկ Մալխասեանը, Յովհաննիս Յովհաննիսեանը, «Նոր ժամանակներ» կառուցութեան ղեկավար Արամ Կարապետեանը, քաղաքացիական խումբեր, Քաղաքացիներու միութեան նախագահ Հմայեակ Յովհաննիսեանը եւ ուրիշներ:

ՍԱՐՍԱԾԵԼԻ ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ ԾԱՓՈՆԻ ՄԷՋ ԵՐԿՐԻ ԱԹՈՍԱԿԱՅԱՆՆԵՐԸ ԿՏԱՆԳՈՒԱԾ

Մարտի 11ին, ձափոնի Հիւսիս արեւելեան շրջանի Սէնտա քաղաքի իտալականի ակփին 8.9 ուժգնութեամբ ահաւոր երկրաշարժ մը տեղի ունեցաւ: Երկրաշարժի սաստկութենէն «Յունամի»-ի ալիքներն սկսան տարածուիլ եւ մեծ աւերներ գործել ծովափնեայ շրջաններու մէջ: Շուրջ մէկ միլիոն հաշուող Սէտնա քաղաքը հիմնադրուած է Վեներներու թիւը կը հաշուէ մօտ 4000 հոգի նաեւ 15,000 կորսուածներ: Մեծագոյն աղէտը սակայն հիւլէական ուժով բանող ելեկտրակայաններէն երեքին պայթիւնն էր, որուն հետեւանքով ռատիոակթիւ ճառագայթներու փարտասն է: Այսպիսով թէ օդի մթնոլորտի եւ թէ ջրի ու բուսականութեան թունաւորում արձանագրուած է:

Նախագգուշական քայլեր առնուեցաւ թէ ձափոնի եւ թէ իտալական Ովկիանոսի ակփերը եզերող երկիրներուն մէջ (Չինաստան, Գորիա, Վիետնամ, Հաուայի, Թայուան, Ֆիլիպին, Ինտոնէզիա, Բերու):

ձափոնի տնտեսութիւնը հսկայական վնասներու ենթարկուեցաւ:

Երկրի արդիւնաբերութիւնը՝ մեծ ցնցումներու ենթարկուեցաւ, մասնաւորաբար ինքնաշարժերու եւ ելեկտրոնիք ճարտարարուեստի բնագաւառին մէջ: ձափոնի կեդրոնական դրամատունը իր պահուածքները շրջանառութեան մէջ դրաւ, տնտեսական ճգնաժամին առաջին առնելու համար:

Այս առթիւ աշխարհի տասնեակ մը երկիրներ ձափոնի աղիտեանը համար շտապ օգնութեան ջոկատներ առաքեցին, ինչպէս նաեւ ջուր, սննդամթերք, վրաններ եւ ծածկոյթներ: Սակայն պահանջը կայ դազադներու եւ մեռելները ամփոփող յատուկ տոպրակներու:

Աղէտի գօտիէն առնուած 20 քիլոմետր հիւսիս փոխադրուած է աւելի քան կէս միլիոն բնակիչ:

Միջազգային պետական եւ ալլ բարեսիրական կազմակերպութիւններ (Կարմիր խաչ, Կարմիր Մահիկ եւայլն) սկսած են հանգանակութիւններ կազմակերպել, մասնաւորաբար դրամական աջակցութիւն ցուցաբերելու ձափոնի աղէտեանը: Կ'ըսուի թէ Համաշխարհային

երկրորդ պատերազմէն ետք ձափոն աշխարհի մեծ աղէտ չէր տեսած:

Ներկայիս աւելի քան երեք կենսական անհրաժեշտութիւն կը համարուի երկրի առեւտրա-արդիւնաբերական եւ բնակարանային շէնքերը ապահովագրել անակնկալ աղէտներու դէմ:

Այս բոլորի առընթեր ձափոնի իշխանութիւններուն համար՝ այսօրուան ամենաբարդ ինդիքը աթոմակայաններու անվտանգութիւնն ապահովելն է, որուն համար դիմում կատարուած է նաեւ ԱՄՆ-ի պատկան իշխանութիւններուն:

Հայաստանի Միջուկային անվտանգութեան կարգաւորման պետական կոմիտէի նախագահ Աշոտ Մարտիրոսեանը, «Ազատութիւն» ռատիոկայանի թղթակիցին հետ

գրոյցի ընթացքին ըսաւ թէ ձափոնի մէջ անցեալ շաբաթ տեղի ունեցած երկրաշարժի ուժգնութեամբ երկրաշարժ Հայաստանի մէջ, ամենայն հաւանականութեամբ կրնայ երբեք տեղի չունենայ:

Ըստ Աշոտ Մարտիրոսեանի Մեծամորի աթոմակայանին մէջ չի կրնար այնպիսի իրավիճակ ստեղծուիլ, ինչպէս որ անցեալ շաբաթ տեղի ունեցաւ ձափոնի մէջ, երկրաշարժի եւ հսկայ ծովաշարժի (Յունամի) հետեւանքով: Արդարեւ Հայաստանի աթոմակայանի ռէակթորներու մէջ գտնուող զովացնող համակարգը շրջապատուած է առանձին զոյգ պատնէշներով»: Նման իրավիճակ մեզ մօտ տեսականօրէն հնարաւոր չէ որ ըլլայ» ընդգծեց Ա. Մարտիրոսեանը:

ՀԱՐԻՐ ՀԱԶԱՐԱԴՈՐՆԵՐՈՒ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹԵԱՐ

Լիբանանեան եւ կուսակցական դրօշներով կ'ուղղուին դէպի Ազատութեան հրապարակ

Մարտի 19-էն սակցութեան ղեկավար եւ Հանրապետութեան նախկին նախագահ Էմիլ Ժըմայէլ, «Լիբանանեան Ուժեր» կուսակցութեան ղեկավար Սամիր Ժաթա, ՄԴԿ Կեդրոնական վարչութեան փոխատենագետ եւ Լիբանանի Խորհրդարանի անդամ Սեպուհ Գալիպեան եւ ուրիշներ:

Բոլոր ելոյթ ունեցողները կեդրոնացան ապօրէն գէնքին եւ անոր գինաթափումի անհրաժեշտութեան վրայ՝ նկատել տալով, որ այդ գէնքը վտանգաւոր է երկիրն համար եւ որպէս ուժ կը բանեցուի լիբանանցի ժողովուրդին դէմ:

Հրաժարեալ կառավարութեան վարչապետ Սաատ Հարիրի յայտարարեց, թէ ազատութիւն չկայ ժողովուրդի մը, որուն երկիրը, սահմանադրութիւնը, ապահովութիւնը

ու տնտեսութիւնը ենթակայ են գէնքին եւ գերի՝ գէնքին իշխող ձեռքերուն: Հարիրի պահանջեց գէնքը վերապահել միայն պետութեան:

Լիբանանահայութեան անունով ելոյթ ունենալով, ընկ. Սեպուհ Գալիպեան կոչ ուղղեց երկրի միւս խմբակներ՝ վար դնելու գէնքը եւ կերտելու հայրենիք ու պետութիւն: Նկատել տալով որ «Հըզպալլայի» գէնքը սկսած է աղաւաղել հայրենիքին դիմագիծը:

Ընկեր Գալիպեան ընդգծեց. «Բարձրաձայն ո'չ կ'ըսենք գէնքին եւ այդ պետութեան»: Ան նաեւ նշեց, թէ պետութեան բացակայութիւնը մեր հայրենիքի հողէն հեռացուցած է երիտասարդութիւնը ու պատճառ դարձած բազմաթիւ լիբանանցիներու ներառեալ լիբանանահայութեան կէսի արտագաղթին:

ՔԱԶԱՅԻ ԶՕՐԲԵՐԸ ԿՐ ՎԵՐԱԳՐԱԻՆ ԱՐԵԻԼԵԱՆ ԼԻՊԻՈՅ ՔԱՂԱՔՆԵՐԸ

Լիպիոյ հակամարտութիւնը կը խորանայ: Արեւմտեան պետութիւններ ականատես դառնալով հանդերձ Գազաֆիլի գործած վայրագութիւններուն, կը վարանին միացեալ կեցուածք մը ճշդել բախումները կասեցնելու ուղղութեամբ:

ՆԱԹՕ-ի անդամ պետութիւնները Պրիւքսէլի մէջ Լիպիոյ տագնապը քննարկելէ ետք առանց որեւէ եզրակացութեան փակեցին նիստը: ՆԱԹՕ-ի ընդհանուր քարտուղար Անտերս Ֆոկ Ռասմուսըն յայտարարեց, թէ մինչեւ յստակ եւ վերջնական ծրագիրի մը մշակումը, սխալ պիտի ըլլայ զինուորական որեւէ քայլի դիմել Լիպիոյ դէմ: Ուաշինկթըն եւ արաբական պետութիւններ կը պահանջեն ՆԱԹՕ-ի հովանոցին տակ առնել զինուորական քայլերը: Ուրիշներ կը մերժեն: Գերմանիա եւ Իտալիա աւելի զգուշաւոր մօտեցում կը ցուցաբերեն:

Bedros S. Maronian
818/500-9585

Siamanto B. Maronian
818/269-0909

SERVING THE COMMUNITY SINCE 1975
More locations and more ways to service your insurance and financial needs

<p>6300 Wilshire Blvd, Suite 1900 Los Angeles, CA 90048</p> <ul style="list-style-type: none"> - Life Insurance - Health Insurance - Group & Individual - Long Term Care - Disability 	<p>805 East Broadway Glendale, CA 91205</p> <ul style="list-style-type: none"> - Estate Planning - Will & Living Trust - Full Annual Review - Mortgage Protection - College Planning 	<p>300 N. Lake Ave, Suite 500 Pasadena, CA 91101</p> <ul style="list-style-type: none"> - Workman's Compensation - Employee Benefits - Annuity - IRA - 401K & 403B
--	---	---

A.A.A. INSURANCE SERVICES

Insurance coverage can help you financially!
Ապահովագրութիւնը Աճիրածեղս է

Coverage & Protection should be on the top of your priority list.

Seniors 65 & Up Medicare Supplements • Insurance • Prescriptions Drugs RX • Benefits

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ՄՇԱԿՈՅԹՆԵՐ

ՄԿՐՏԻՉ ՊՈՒԼՏՈՒՔԵԱՆ

Նախորդ ամսուան սկիզբը Ֆրեզնոյէն հիւրընկալեցի լիբանանահայ դասընկերոջ Բարեկամը՝ պարոն Ա. Ճ. Զբօսաշրջիկ մը: Զիս պատուեց նուիրելով գիրք մը հետեւեալ խորագիրով «Cultures Of War», հեղինակը «Փուլիցըր» մրցանակակիր ձոն Տոուըր (John W. Dower, Ճ. Տ.), 900 էջ:

Ուրեմն, Ճ. Տ. կ'արտայայտուի ու կը վերլուծէ Բ. Համաշխարհային պատերազմին ընթացքին, Դեկտեմբեր 1941-ի Միացեալ Նահանգներու Փրըլ Կարպըրի մէջ գինուորական պարտութիւնը (ձափոնի անակնկալ յարձակման իբրեւ հետեւանք), որուն ի պատասխան՝ Միացեալ Նահանգներ հակադարձեց հիւլէական ռմբակոծումով ձափոնի Հիրոշիմա ու Նակագաքի քաղաքները Օգոստոս 1945-ին «անպատիւ չմնալու համար»:

Հեղինակը կը վերլուծէ նաեւ 11 Սեպտեմբեր 2001-ի Նիւ Եորքի ողբերգութիւնը ու անոր ի պատասխան՝ Միացեալ Նահանգներու ներխուժումը ու ռմբակոծումները Իրաքի բազմաթիւ շրջաններն ու քաղաքները: 2005-ին՝ դարձեալ նոյն պատճառաբանութեամբ ու «Ֆիասքօ» կ'անուանէ Իրաքի պարագան:

Այս գրութեամբ պիտի անդրադառնամ ներկայի միջազգային տնտեսութեան, որ մոլթ ամպերով կը պատէ մեր շրջապատը տասը տարիէ ի վեր ու յարաբերական կապ մը ունի վերեւ յիշուած գիրքին հետ:

Պատերազմներ՝ ներքին թէ արտաքին թշնամիներու դէմ, յառաջ չեն բերեր տնտեսական արդիւնաբերութիւն որեւէ մէկ պետութեան: Կը քայքայուին տնտեսութեան մը խարխիսին ու դրամատնային համակարգը եւ կը պատճառեն անանկութիւններ. կը տկարանան դրամանիշն ու անոր գնողական արժէքը, երկիրը կ'առաջնորդեն դէպի անգործութիւն, անհատական եկամուտի նուազում ու չքաւորութիւն եւ կը վերջանայ կա՛մ իշխանութեան փոփոխութեամբ, կա՛մ անկումով: Առէք Լիբանանի պարագան:

Միացեալ Նահանգներու պարագային, իր «ներփակելու քաղաքականութեամբ», եղած է միշտ նախադրական՝ Փրըլ Կարպըրի ողբերգութենէն ետք՝ աւելի ճիշդը 1947-էն ետք, ու այսօր կը նշմարենք Մայրաքաղաք Արեւելքի խիստ վտանգաւոր շրջանին մէջ գինուորական լայնածաւալ ռազմափորձերու նոր եղանակ մը՝ կիրարկելու համար նոյն «ներփակելու քաղաքականութիւնը»:

Երբ ձորձ Քեննան ներկայացուց Միացեալ Նահանգներու կառավարութեան ներփակելու 1947-ին քաղաքականութեան սկզբունքները, ան կը կեդրոնանար համայնավարութիւնը չէզոքացնելու ու ձախողեցնելու վրայ: Բայց չէ՞ որ 1945-ին Խորհրդային Միութիւնը դաշնակից էր Արեւմուտքին, Գերմանիոյ պարտութենէն ետք: Ինչ բան փոխուեցաւ: Իսկ այսօր չմնաց համայնավար Խորհրդային Միութիւնը:

Թիւնը: Ուրե՛մն: Կ'ակնկալուի՞ արդեօք համայնավարութեան վերադարձը կամ վերածնունդը: Հաւանաբար: Պատմութիւնը միշտ կը կրկնուի:

Քսան տարիներ անցած են Խորհրդային Միութեան տապալումէն, որպէսզի հիմնուի արդիւնաբեր տնտեսութիւն՝ շուկայական համակարգի ծիրէն: Սակայն այս վերջինս չէ կարողացած ու չի կրնար իրականացնել այս կարճ ժամանակամիջոցին ընկերային ու տնտեսական բարեկարգում ու արդիականացում, որքան որ Ռուսիոյ ղեկավարները խոստանան: Ինչու՞:

Գոյութիւն չունի շուկայական համակարգի տնտեսական մշակոյթ, որպէսզի ռուսական եւ այլ 15 հանրապետութիւններու ընկերութիւնը բարեփոխուի ու արդիականանայ:

Գոյութիւն ունին, սակայն, ռազմաշուկայ արտայայտութիւններ ու դիրքորոշումներ՝ Միացեալ Նահանգներու եւ Ատլանտեան Ուխտի անդամ երկիրներուն ուղղուած: Այս կը նշանակէ՝ վերստին սպառազինում: Կասկածամտութիւնը կը տանի անվստահելիութեան:

Միացեալ Նահանգներ գոհ չէ նաեւ համայնավար Չինաստանի տնտեսական յառաջիարակքէն եւ կը ստիպէ Եուանի վերաբեկումը: Եթէ Չինաստանի տնտեսութիւնը այս բարգաւաճ վիճակին հասած է այսօր, պատճառը այն է, որ ան Բ. Համաշխարհային պատերազմէն ի վեր չէ մասնակցած որեւէ պատերազմի, բացի, 1956-ին, դրացի Ֆորմոզայի դէմ (այժմ՝ Թայուան),

Քեմօ եւ Մացու կղզիներուն տիրանալու համար: Այսինքն չունի ներփակելու քաղաքականութիւն:

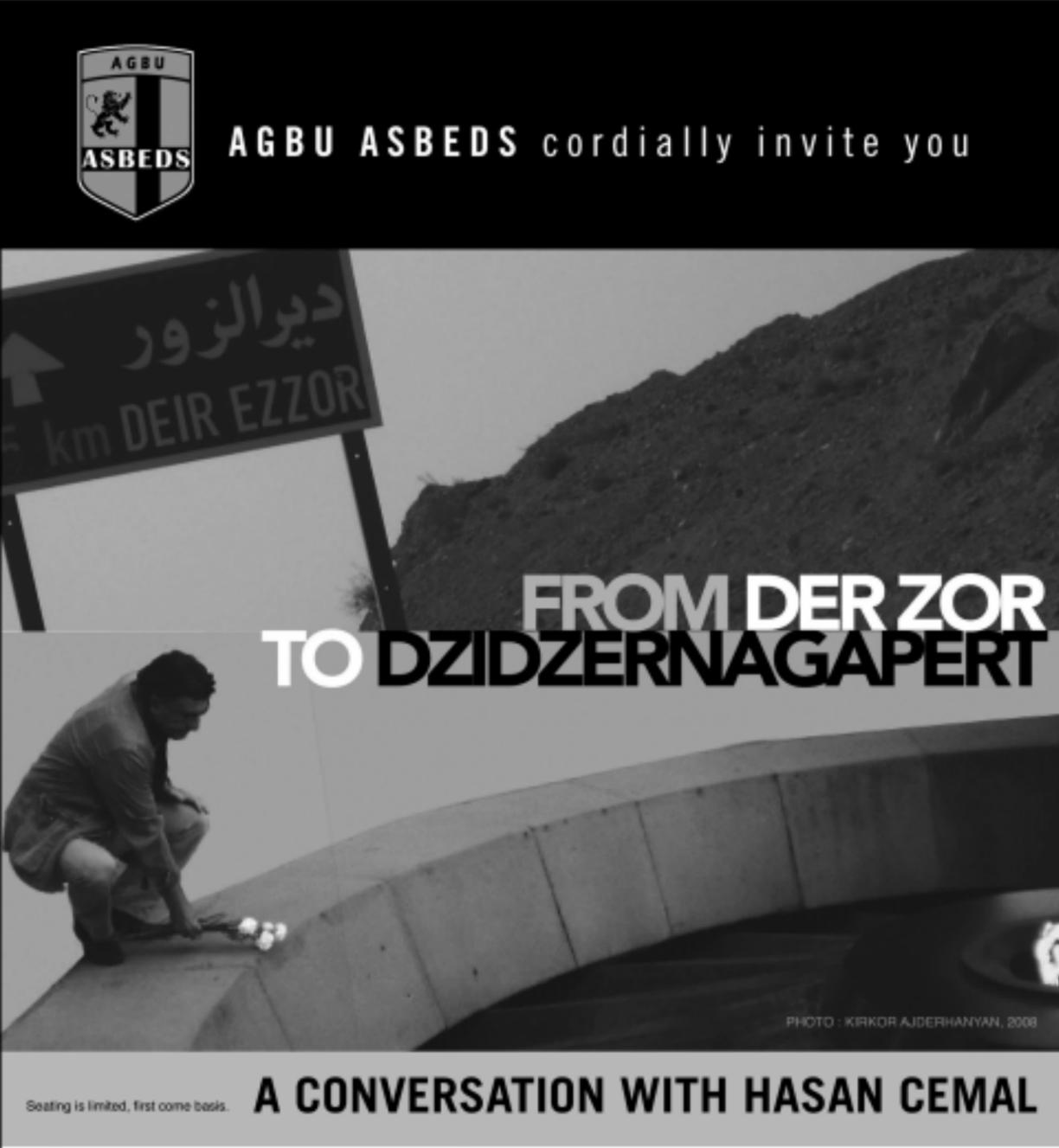
Եթէ թուենք Միացեալ Նահանգներու ներխուժումները Բ. Համաշխարհային պատերազմէն անդին, ցանկը երկար է ու կը շարունակուի տակաւին: Աֆղանիստանը երկրորդ ֆիասքօ մը կրնայ ըլլալ: Այդպէս չեղաւ՞ Խորհրդային Միութեան Աֆղանիստան ներխուժումին:

Անշուշտ այս կը նշանակէ սոլյարի աստիճանական անկումը, որուն պատճառով այսօր կը նշմարենք ոսկիի սակին բարձրացումը: (Կան նաեւ այլ պատճառներ, որոնք յառաջ բերած են պահանջարկի հսկայական ծաւալ):

Այսօր կը գրուի ու կը խօսուի դրամանիշներու պատերազմի մասին: Ասիկա մեզի կը յիշեցնէ նախորդ դարու 30-ական թուականներու արեւմտեան պետութեանց տնտեսական հոգեվիճակը, որուն յաջորդեց Բ. Համաշխարհային պատերազմը:

Անդին, Միջազգային Դրամական Ֆոնտը կը զգուշացնէ՝ չորդեգրելու հովանաւորական մաքսի դրութիւն, մինչ Թուրքը կը համոզէ դրացի արաբական երկիրներու հետ ստեղծել «տնտեսական ազատ առեւտուրի գօտի»: Ինչ ճակատագիր: Արաբ պետութիւններ չեն յաջողած 1958-էն ասդին կազմելու Զարաբական ազատ առեւտուրի գօտի, եւրոպական համայնքին նման: Սպասենք ու տեսնենք:

Շար.ք էջ 18

Seating is limited, first come basis. **A CONVERSATION WITH HASAN CEMAL**

MARCH 31st, 2011 THURSDAY, 8PM AT THE UCLA BROAD HALL

SPEAKER:

Mr. Hasan Cemal
Senior Columnist at Milliyet Newspaper, author, and grandson of Cemal Pasha.

DISCUSSANTS:

Prof. Richard Hovannisian
Professor of Armenian and Near Eastern History and Holder of the Armenian Educational Foundation Chair in Modern Armenian History at the University of California, Los Angeles (UCLA).

Dr. Pamela Steiner
Inter-Communal Trust-Building Project. Fellow, FXB Center, Harvard School of Public Health & Affiliate, Harvard Humanitarian Initiative. (Great-granddaughter of Ambassador Henry Morgenthau to the Ottoman Empire).

Broad Art Center
240 Charles E. Young Drive
Los Angeles, CA 90095

For more information contact AGBU ASBEDS at: asbeds@agbuca.org. Admission is free.

ԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ՈՏՔԸ ԴՐԵԼ Է ՐԱՆԳՈՅՑԻ ՎՐԱՅ ԵՒ...

ԷԻԿԻԲԱՂԴԱՍԱՐԵԱՆ

«Սրանք ուղղակի չեն պատկերացնում, թե ուր են հասցրել ժողովրդին: Սրանց աշխարհն ուրիշ կառուցուածք ունի: Սրանք գազի, ջրի, էներգիայի վարձերը վճարելու խնդիր չունեն եւ չեն էլ մտածում, որ ազգի ութսուն տոկոսը օրուայ հացի խնդիրը չի կարողանում լուծել: Սրանք բոլոր ժամանակներում իշխանութիւն են եղել եւ լաւ էլ գիտեն, որ մեր նմանների երեխաները չեն կարող որեւէ հիմնարկում, առանց իրենց «դաբրոյի», աշխատանքի տեղաւորուել»:

«Սրանք չեն էլ պատկերացնում, որ շատ ընտանիքներում երեխաները դպրոց չեն ուզում գնալ, որովհետեւ կօշիկ չունեն, պաշտակ չունեն, չեն էլ պատկերացնում, որ դպրոցական աղջիկներն ամառում են ամբողջ տարին մի շորով դասարան մտնելուց: Սրանց ուղեղների բջիջների կառուցուածքը պարզապէս փոխուել է, սրանք, որ ամէն մի փոշոտից յետոյ թոնում են եւրոպաներ՝ բժշկական ստուգումների, չեն էլ պատկերացնում, որ տասնեակ հազարաւոր թոշակաւուներ փող չունեն նոյնիսկ ճշշուծը կարգաւորող հաբեր գնելու: Սրանք իրենց աշխարհն են ստեղծել ու չաւերժական խրախճանքի մէջ են: Սրանք ուզում են, որ մենք գլխիկոր, հնազանդ տանենք ամէն ինչ ու յանկարծ չփորձենք խանգարել իրենց՝ «երկիր կառուցելու առաքելութիւնը» իրականացնելուն: Սրանք չեն էլ պատկերացնում, որ կայցասման մի ալիք՝ անդեկավար ու անկառավարելի, որ կարող է գալ ու սրբել իրենց այդ աշխարհը»,- մի շնչով, առանց դադարի, ասաց պատերազմում հաշմանդամ դարձած ընկերս ու, նայելով աչքերիս, աւելացրեց՝ դէ հիմա դու ասա:

Ես լռում եմ սովորականի նման՝ նրան չբարկացնելու, հանգստացնելու համար, որովհետեւ նա կարծրում է խօսելիս, եւ ես միշտ վախենում եմ՝ յանկարծ նորից չվատանայ: Նա գլխից է վիրաւորուել եւ միանգամից վատանում է, երբ նեարդայնանում է: Իսկ ես գիտեմ, որ ինչ էլ ասեմ, նրան հունից հանելու է. նա խնդիրներ լուծելու միայն մի ճանապարհ գիտի:

Նախկինում ես ասում էի, որ պէտք է ստիպենք իշխանութիւններին

իրն փոխուել, նահանջել, բայց նա երբեք չէր համաձայնում: Ես էլ վաղուց չեմ հաւատում ասածներին, բայց չեմ էլ խոստովանում ընկերոջս: Ես համոզուել եմ, որ միեւնոյն է՝ իշխանութեանը չես կարող ստիպել անել այնպիսի քայլեր, որոնք «ձեռնառու» չեն իրեն: Որովհետեւ իշխանութեան մէջ այն մարդիկ չեն, ովքեր գիտակցում են ազգային շահը, ունեն պետական մտածողութիւն: Ես նրանց մէջ չեմ տեսնում մարդկանց, որոնք ազգային շահի, այսինքն՝ պետութեան մասին են մտածում: Նրանց պետութիւնը իրենց թիմն է, նրանց ազգային շահը իրենց բիզնեսն է:

Ես ընկերոջս՝ Գարիկին, չեմ կարողանում բացատրել, որ պետութեան մասին իր եւ նրանց ունեցած պատկերացումները հակադիր են: Ձեռ կարող նրան ասել, որ դու ուզում ես հանգուցաւործում, իսկ իշխանութիւնը ոտքը դրել է հանգուցի վրայ եւ սեղմում է: Իշխանութիւնը ստեղծուած է այդ հանգուցաւործումն անընդհատ յետաձգելու համար: Երբեմն խաբուում ես՝ սպասելով, որ անա մի բան կը փոխուի, մի բան տեղի կ'ունենայ, բայց դա ընդամէնը ինքնախաբէութիւն է. նոյնի շարունակականութիւնը նորից ապահովուած է:

Ինչ-որ մի միամիտ ասել է, որ հայերը սոցիալական բռնատ չեն անի, բայց սոցիալական բռնատ վաղուց է սկսուած: Մինչեւ հիմա դա արտայայտուում է կարծես թէ միայն արտագաղթով: Արտայայտման յաջորդ դրսեւորումն այսօր

երեւանի եւ տարբեր քաղաքների փողոցներում արդէն զգալ է տալիս: Նոյնիսկ ակտիւ ընդդիմութիւնը չի տեսնում, որ ինչպէս Շեքապիրն է ասել, ժամանակն արդէն յօդախախտ է եղել:

Նոր տարուց յետոյ, երբ հանդիպել էի Գարիկին, հարցրեց. «էդ ի՞նչ է էդ 3G, 4G-ն, որ վարչապետը խօսում է, ասեց՝ Հայաստանի ամբողջ տարածքը ծածկել է»: Ես սկսեցի բացատրել: Գարիկն անմիջապէս հակադարձեց, թէ վարչապետը գիտի, որ մեր գիւղերում ծերերն են մնացել. նրանք էդ G-երը ի՞նչ պիտի անեն:

Տիգրան Սարգսեանը միւս վարչապետներից տարբերուեց նրանով, որ խօսեց «հայկական աշխարհի» մասին: Բայց իմ, Գարիկի ու վարչապետի հայկական աշխարհները նոյնպէս չեն համընկնում, նոյնիսկ համեմատութեան եզրեր չկան: Մեր հայկական աշ-

խարհում մարդիկ են, նրա աշխարհում՝ աներեւոյթ հասկացութիւններ: Մեր հայկական աշխարհում թերսնուող հայ երեխաներն են, իսկ նրա աշխարհում՝ ուռսալեզու դպրոցներ յաճախող երեխաների տեսլականը: Մեր հայկական աշխարհը կիսադատարկ գիւղերն են, նրանք՝ ֆինանսական կենտրոն Դիլիջանը կամ Դավոսի վերածուող Մաղկաձորը:

Մեր հայկական աշխարհում ես փոքրացել էի, հաւասարուել գետնին, երբ Հայաստանի նախագահի կողքին կանգնած հարեւան վրաստանի նախագահ Սահակաշվիլին յորդորում էր հայերին, որ չլքեն Հայաստանը: Ի՞նչ պէտք է անենք ես ու Գարիկը, որպէսզի մեր պաշտօնեաները տեսնեն իրական հայկական աշխարհը: Ես այդպէս էլ ընկերոջս ոչինչ չպատասխանեցի, քանի որ նա միայն մեկ ճանապարհ գիտի:

Ազգային Երգերու Երեկոյ

Կազմակերպութեամբ՝

ԿԱՅԾ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ

Նուիրուած՝

Ս. Գ. Ք. Ն. Կ.

Կայծ Երիտասարդական Միութեան

100 ԱՄԵԱԿ-ին

Երեկոն պիտի խանդավառէ Լոնպոնէն սիրուած Երգիչ՝

ՍԱՄՈՒԷԼ ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ

Տեղի կ'ունենայ Շաբաթ՝ Ապրիլ 9, 2011 Երեկոյեան

ժամը 8:30-էն սկսեալ Հ.Մ.Մ.-ի Կարօ Սողանալեան սրահէն ներս, հասցէ՝ 1060 N Allen Ave. Pasadena

1887

Տոմսերու համար հեռաձայնել

(323) 592-9880

Մուտքի նուէր \$35.00

ՎԱՐՁՈՒ ՄՐԱՇ

ՓԱՍՏԻՆԱՅԻ ՄԷՋ (200 ՀՈԳԻ ԸԱՍԱՐ)

ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ԱՌԻԹՆԵՐՈՒ ԸԱՍԱՐ

1060 N. ALLEN AVE. PASADENA

ԸԵՈՒՁԱՅՆԵԼ (626) 797-7680

ԳՐԱԽՕՍԱԿԱՆ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԶՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՍԸ

«ՀԱՅ-ՅՈՒՆԱԿԱՆ ՌԱԶՄԱԿԱՆ ԱՌՆՉՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԵՒ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ» ՅԵՂ. ԳՆԴԱՊԵՏ ՍԱՄՈՒԷԼ ՌԱՄԱԶԵԱՆ - ԹՐԳ. ԵՐԱՆՈՒՅԻ ՂԱԶԱՐԵԱՆ

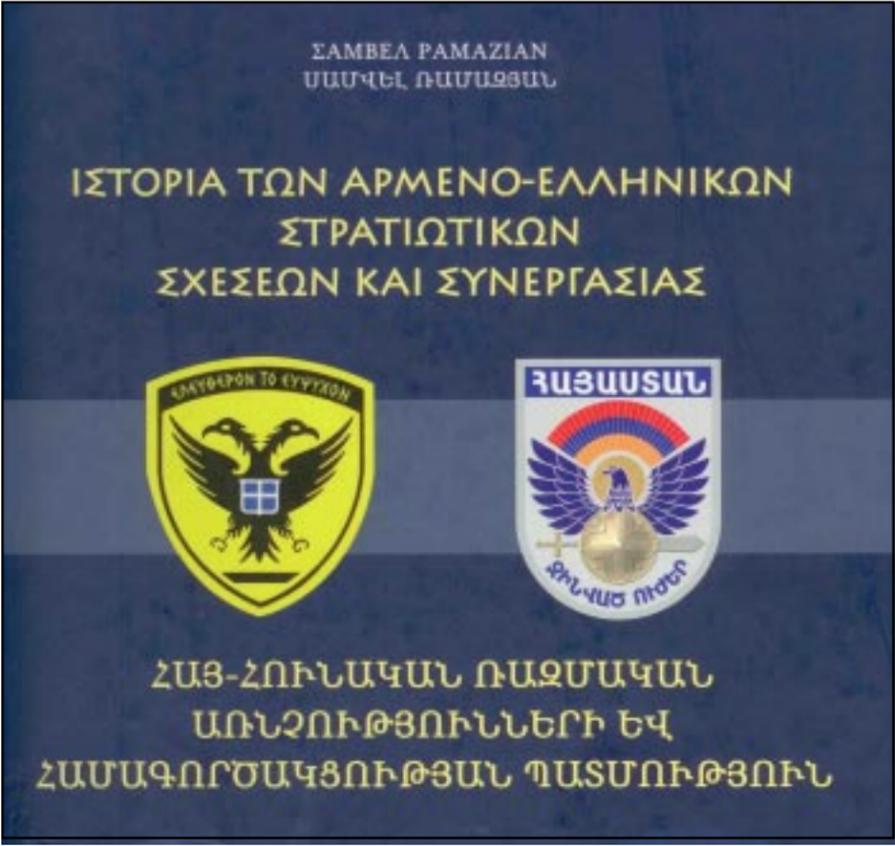
ԴՈԿՏ. ԶԱԻԷՆ Ա. ՔԶՆՅ.
ԱՐՁՈՒՄԱՆԵԱՆ

Պատկառելի, համապարփակ եւ վաւերագրական այս հատորը, 280 մեծադիր էջերով, լոյս տեսաւ Աթէնքի մէջ 2010 թուին, յունարէն թարգմանութեամբ: Վայելուչ եւ որակաւոր տպագրութեամբ լոյս տեսած սոյն հատորը կը բովանդակէ հարիւրէ աւելի անտիպ լուսանկարներ, բացառապէս արժէքաւոր վաւերագիրներու պատճեններ՝ սկսեալ հին Բիւզանդական-Հայկական յարաբերութիւններէն մինչեւ մեր օրերը՝ 20-րդ դարու Հայ-Յունական ռազմական առնչութիւնները: Հատորը գրուած է արեւելահայերէն լեզուով, մաքուր եւ հասկնալի ոճով, ու գիտականօրէն յունարէնի թարգմանուած հատորին տալով միջազգային հանգամանք եւ արժէք:

Նախընթաց չունեցող այս հատորը, «նուիրուած Հաւատքի, ազգի եւ Հայրենիքի համար նահատակուած բոլոր հայ եւ յոյն սպաներու եւ զինուորներու յիշատակին», իր իսկական իմաստով համապարփակ է, ընդգրկելով նախաքրիստոնէական շրջաններէն, աւելի ուշ հայ-բիւզանդական հարաբերակցութեան յարաբերութիւններէն, Կիլիկիոյ եւ Կիպրոսի հայ-յունական առնչութիւններէն, մինչեւ Ա Համաշխարհային պատերազմի դաժան տարիները, եւ անոր անմիջապէս յաջորդող քեմալական հանրապետական թուրքիոյ հռչակումը եւ հասնելով մինչեւ հայ-յունական նորագոյն ժամանակներու զինակցութիւնը:

Հատորը անտարակոյս պատիւ կը բերէ երկու լծակից ազգերուն՝ Յունաստանի եւ Հայաստանի ժողովուրդներուն, որոնց քաջարի ներկայացուցիչները դարերու խորքէն բիւզանդական շրջանէն մինչեւ քեմալական թուրքիոյ վատագի յարձակումները 1922 թուի Զմիւռնիոյ հրկիզմամբ, եւ ապա հիւսիսային Կիպրոսի թնձուկը, հանդէս եկան վասն հայրենիքի եւ ազգութեան: Շնորհաւորելի է եւ բարձրօրէն գնահատելի գրքին երիտասարդ հեղինակը՝ Գնդապետ Սամուէլ Ռամազեան, ծնած 1971-ին, որ հայկական զինեալ ուժերուն իր ծառայութիւնը բերելէ ետք իր համբաւը շահած է NATO-ի ռազմական քոլեճի դասընթացները իտալիոյ մէջ յաջողութեամբ աւարտելով, որմէ ետք 2003 թուականին նշանակուած է Հայաստանի Հանրապետութեան ղեկավարութեան կցորդ Յունաստանի մէջ:

Բարձրօրէն գնահատելի է նաեւ միջազգային առումով յունարէն բնագրագիտական թարգմանութիւնը՝ կատարուած յայտնի յունահայ մտաւորական, լեզուագէտ, եւ Մէլքոնեան Կրթական Հաստատութեան փայլուն շրջանաւարտներէն Երանուհի Ղազարեանի բծախնդիր աշխատանքով: Յունարէնի գիտական այս թարգմանութիւնը Յունաստանի պետական շրջանակներու անմիջական ուշադրութեան կը յանձնէ հայ մարտիկներու դարերու քաջարի մասնակցութիւնը ռազմական գետնի վրայ, որուն պատրաստութեանը համար հեղինակը Գնդապետ Ռամազեան օգտագործած է յունարէն եւ հայերէն արխիւներ, հայերէն լե-

զուով գրուած պատմագիտական հետազոտութիւններ, եւ անգլերէն լեզուով գրուած բազմաթիւ ուսումնասիրութիւններ՝ մեծ մասամբ 20-րդ դարու քաջամասնօթ հեղինակներէ, բիւզանդագէտներէ եւ հայագէտներէ, ինչպէս նաեւ ներկայ Յունաստանի քաղաքական պատմութեան մասնագէտներէ:

Ընթերցողը կը գարմանայ առաջին ակնարկով թէ ինչպէս հազարամեակներու հոլովոյթին մէջ միարժուած բիւզանդական-յունական-հայկական յարաբերութիւնները, քաղաքական եւ ռազմավարական շատ զգայուն եւ անկայուն շրջագիծէն ներս, հեղինակը կարողացած է պարփակել անոնց առնչակից բոլոր դէպքերը, ամփոփ, հետաքրքրական, եւ մանաւանդ վաւերագրական տուեալներով, միայն 140 էջերու մէջ նկարագրելով զանոնք, որուն էջ առ էջ եւ դէմ դիմաց յունարէն թարգմանութիւնը կը լրացնէ գրքին ամբողջութիւնը բազմաթիւ լուսանկարներով եւ պատճեններով ճոխացած 280 էջերով: Տիգրան Մեծ հայոց արքայի ժամանակներէն կը սկսի յարաբերութեանց գիծը եւ կ'անցնի բիւզանդական հազարամեակէն երբ հայագրի կայսրերը գահ բարձրացան, անշուշտ որպէս յունազաւթան պետական անձինք: Անոնց մասին յոյն պատմագէտ Փրոֆ. Բիթըր իտարանիս 1963-ին հրատարեց ամփոփ եւ ընտիր գիրք մը անգլերէնով տալով արժանին հայ ազգին եւ հայագրի կայսրերուն: Այդ փոքրածաւալ գիրքը մեր բիւզանդագիտական դասընթացներուն որպէս կարեւոր ուղեցոյց օգտագործած ենք ձորձ Օսթրոկորսքիի աւելի ծաւալուն աշխատութեան կողքին:

Տասներորդ դարէն արդէն իսկ Բիւզանդիոնի Կոստանդին 7-րդ Ծիրանածին Կայսրը իր գրած «De Administrando Imperio» պատմական երկին մէջ լայն տեղեկութիւններ տուած է Կայսրութեան արեւելեան նահանգներուն մաս կազմող հայ թեմերուն եւ օրուան Բագրատունի թագաւորներու մասին անուններով, հողատարածքներով եւ ռազմական տուեալներով: Թէեւ շատ հակիրճ եւ սակայն կարեւոր էր ինձ համար կարգալ գիրքին 83-

րդ էջին մէջ Կայսրը գրիչէն ելած այդ կարեւոր գիրքին մասին, ուր կը գրէր թէ Աշոտ Բ Երկաթ թագաւոր 914 թուին Կ. Պոլիս մեկնելով բանակցած է իր (կայսր) հետ: Այդ մասին ուսումնասիրութիւն մը կատարած եմ անգլերէն լեզուով տարիներ առաջ որ վերջերս կրկին լոյս տեսաւ Արեւմտեան Թեմի հրատարակչութեան, ուր քննարկուած են կայսրական գիրքին 43-46 գլուխները ի մասին Տարօնի եւ հայ Բագրատունեաց թագաւորութեան: Համաձայն De Administrando Imperio գրքին, ինչ-

պէս նշած եմ իմ աշխատասիրութեան մէջ, Աշոտ Բ թագաւոր Կ. Պոլիս երթալով ուժ եւ հեղինակութիւն ստացած է կայսրէն ու Հայաստան վերադարձած «կայսրական գորքով իր հայրենի գահը վերահաստատելու համար», ինչպէս գրած է ինք Կոստանդին Ծիրանածին:

Հատորին եօթներորդ գլուխը կ'առնչուի Կիլիկիոյ հայոց թագաւորութեան հզօրացման հետ երբ Թորոս Ա եւ Թորոս Բ իշխանները Բիւզանդիոնի կայսր կողմէ կ'արժանանային պետական պատուի, մինչ անդին նոյն կայսրերը յաջորդաբար կը ջանային վերացնել հայկական իշխանութիւնները: Այդ եղաւ պատճառը, կ'ըսէ գրքին հեղինակը, որ «Բիւզանդական կայսրութեան այդ կերպ տարածաշրջանում վարուելով՝ ճամբայ բացին սելճուքների եւ մահմեդական տարրին առաջ»: Հոս յատկանշական կ'երեւի թէ Կիլիկեան թագաւորութեան օրով հայ-կիպրական ռազմական համագործակցութիւնը կը գորանար առաջին անգամն ըլլալով 12-րդ դարուն: Նորութիւն մըն էր գիտնալ թէ Կիպրոսի Պետրոս Ա թագաւորը հայոց թագաւոր կը ճանչցուէր 1367 թուին որ կարողացաւ Այաս նաւահանգիստը ազատել թուրքմէններու ձեռքէն: Այդ տարիներուն էր որ Լուսինեաններ հիմնեցին Կիլիկիոյ վերջին հարստութիւնը:

Ընթերցողին համար կարեւոր պիտի ըլլար գիտնալ գիրքին 8-րդ գլուխէն որ հայ-յունական զինակցութիւնը սկիզբ կ'առնէր 17-րդ

Շաբ.բ էջ 18

Կազմակերպութեամբ՝
ՊԱՐԱԽՈՒՄԲԻ
ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԻՆ
Տեղի կ'ունենայ
Շաբաթ, Մարտ 26, 2011
երեկոյեան ժամը 8:30-էն սկսեալ
Հ.Կ.Բ.Մ.-ի «Կարօ Սողանալեան» սրահին մէջ
1060 N. Allen Ave., Pasadena, CA 91104
Ծանօթ.
Տոմսերի համար զանգահարել
(626) 372-4662

Massis Weekly

Volume 31, No. 09

Saturday, MARCH 19, 2011

Raffi Hovannisian on Hunger Strike To Demand Snap Polls

Raffi Hovannisian on hunger strike at Liberty Square

YEREVAN -- Raffi Hovannisian, the leader of the opposition Zharangutyun (Heritage) party, continued his high-profile hunger strike in Yerevan's Liberty Square on Wednesday amid expressions of support from fellow opposition figures and the Armenian government's silence.

Hovannisian announced the "freedom fast" in a speech at a Zharangutyun conference on Tuesday. He said he will indefinitely refuse food and stage an around-the-clock sit-in in Yerevan's Liberty Square, the scene of massive antigovernment demonstrations held by another opposition leader, Levon Ter-Petrosian, following the disputed February 2008 presidential election. Hovannisian is implicitly demanding President Serzh Sarkisian's resignation and the holding of Armenia's "first free and fair elections since 1995."

"I'm not begging, asking or demanding," he said. "But I expect that in this emergency situation the current authorities will come down and give back the Armenian people their votes and their voice. And I expect the authorities to expedite an emergency solution."

"At the same time I hope that the Armenian society will become the mas-

ter of its own country and will not wait for anyone to deliver its rights and freedoms on a plate. They have to be won."

Braving freezing temperatures and wrapping himself in a blanket, he spent the night on a bench beside an Armenian national flag under the watchful eyes of police officers patrolling the square. Zharangutyun activists said the police did not allow them to pitch a tent there in order to keep their leader warm.

"The police banned that without any legal grounds," Hovannisian told RFE/RL's Armenian service. "The police are often used as tools and become victims of illegal government orders," he said.

Some prominent Armenian National Congress figures visited the square to voice solidarity with the Zharangutyun leader on Tuesday night and Wednesday. One of them, former Foreign Minister Alexander Arzumanyan, called the protest action "brave." "If we sit at home and just calculate which is the most effective way, we had better avoid fighting and wait for somebody to come up and give us our freedom," Arzumanyan told RFE/RL's Armenian service.

Charles Aznavour Calls on President Sarkozy to Keep His Pledge

PARIS -- On March 12, about 2000 people held a demonstration in front of the French Senate. The demonstrators demanded to pass a law on criminalization of denial of the Armenian Genocide, perpetrated in 1915 under the Ottoman Empire. The law was adopted on October 12, 2006 by the French National Assembly.

In an interview with *Nouvelles d'Arménie*, world famous chansonnier Charles Aznavour expressed regret that Presidents Obama and Sarkozy did not keep their pledges. Obama did not

utter the word "genocide", while Sarkozy has not supported a bill criminalizing denial of Armenian Genocide, as he promised before 2007 elections.

The famous singer said that if President Sarkozy fails to keep his promise, the Armenians of France will remember this during 2012 presidential elections. According to Wikileaks publications, after his election in May 2007, President Sarkozy assured Turkey that the Armenian bill "will die in the French Senate".

MP Sebouh Kalpakian: Let Us Build a Nation Together

MP Sebouh Kalpakian addressing tens of thousands demonstrators

BEIRUT, LEBANON -- Tens of thousands of supporters of Lebanon's toppled premier Saad al-Hariri rallied in Beirut on Sunday, calling for the Shiite group Hezbollah which ousted him to put its weapons under state control. "We demand a state where nobody else carries arms," Caretaker prime minister Saad Al-Hariri said. "We demand a state which has one sole army standing in the face of Israel."

Lebanon's national unity government collapsed Wednesday, January 12 after Cabinet members aligned with

the Iranian backed militant group Hezbollah resigned.

It was prompted by a simmering dispute over the U.N. probe into the murder of Hariri's father, who was also prime minister. Investigators are soon expected to issue indictments in the 2005 assassination, and Hezbollah militants are expected to be named.

Among Lebanon's ethnic Armenian population's traditional political parties; the Social Democrat

Continued on page 4

Azerbaijan Threatens to Shoot Down Civilian Planes Traveling to Karabakh

Stepanakert airport terminal under construction

BAKU/STEPANAKERT -- Azerbaijan on Wednesday threatened to shoot down civilian planes that will fly to Nagorno-Karabakh's sole airport currently undergoing reconstruction. The Karabakh Armenian leadership dismissed the threat, saying that the first commercial flights between the territory and Armenia in two decades will start as planned in May.

According to Arif Mammadov, the director of Azerbaijan's Civil Aviation Administration, the Azerbaijani government warned the International Civil Aviation Organization (ICAO) last

October that it does not authorize any flights to Karabakh.

"We notified that the airspace over Karabakh is closed," Mammadov said, according to the APA news agency. "The law on aviation envisages the physical destruction of airplanes landing in that territory."

Mammadov revealed that Baku sent another letter to the ICAO recently warning that Karabakh's airspace is closed and "at the disposal of Azerbaijan's Air Force." "We asked

Continued on page 4

Anti-Corruption Campaigner Amalia Kostanian Gets Posthumous U.S. Award

YEREVAN -- The U.S. Embassy in Yerevan gave on Tuesday a posthumous award to Amalia Kostanian, Armenia's most prominent anti-corruption campaigner who unexpectedly died last September, for what it described as her "decade-long crusade to promote accountable and transparent governance."

U.S. Ambassador Marie Yovanovitch presented the Embassy's annual Woman of Courage Award at a ceremony attended by Armenian government officials and civil society members. She paid tribute to Kostanian's "persistence and dedication to Armenia's development and democratization which exemplified honor and patriotism of the highest order."

"Her life's purpose was to inspire in each one of us the responsibility to tackle corruption and the hope that we could make a difference," Yovanovitch said.

"The best way to remember Amalia is to do better and to do more in the fight against corruption ... She lives on in the many who continue her call for a more just and democratic society," she added.

Kostanian, 50, was the founding chairwoman of the Anti-Corruption Center (ACC), the Armenian affiliate of the Berlin-based Transparency International that has earned domestic and international acclaim for its efforts to expose and fight against government corruption.

Kostanian was a vocal critic of bribery, nepotism and other corrupt practices that remain widespread in Armenia. She and other ACC activists repeatedly questioned successive Armenian governments' state efforts to tackle the problem.

President of European Commission: Status Quo of Nagorno-Karabakh is Not an Option

BRUSSELS -- "The European Union supports a peaceful resolution of the Nagorno-Karabakh conflict on the basis of the principles of non-use of force, territorial integrity and the self-determination of peoples. The status quo is not an option, President of the European Commission José Manuel Durao Barroso stated at the meeting with Armenian Prime Minister Tigran Sargsyan in Belgium.

"We remain seriously concerned about continuing armed incidents at the line of contact in Nagorno-Karabakh and the ongoing militarization in the region. The persistence of this conflict

remains a major impediment to development in the region," he stressed.

The diplomat noted the European Union lends its full support to the OSCE Minsk Group and will continue to promote regional cooperation and good neighborly relations through the multilateral track of the Eastern Partnership.

"Finally, let me say that the European Union continues to support the Armenian-Turkish normalization strongly. We encourage both countries to stay committed to this historical process. I am confident that there will be new possibilities for dialogue in the future," he stressed.

Philip Gordon says U.S. and Europe to Encourage Armenia-Turkey Reconciliation

WASHINGTON, DC -- Assistant Secretary Philip Gordon spoke about South Caucasian problems, including Nagorno-Karabakh conflict, delivering speech last Thursday at the House Foreign Affairs Subcommittee on Europe and Eurasia.

"In the second area, extending the European zone of peace, prosperity, and democracy, we have had some important successes, but equally important challenges remain. As I said at the outset, the work of "completing" Europe is not finished. What I think is most notable about efforts now under the Obama Administration is how closely – as part of a deliberate strategy – we are working together with Europe to achieve this goal.

Take, for instance, Ukraine, Belarus, Moldova, Georgia, Azerbaijan, and Armenia. These are the countries of the EU's Eastern Partnership, an initiative that the United States strongly supports and works with to enhance democracy, stability, and security in

this part of the world. We share with our European counterparts a similar approach to these countries because of our common goals," Gordon said.

As regards conflicts in Caucasus and U.S. participation, Gordon noted joint efforts with the European Union in the region have resulted in progress. However, disputes over territory and a need for further political and economic reform remain serious obstacles to greater stability throughout the Caucasus, he added.

"Elsewhere in the Caucasus, we will continue with the Europeans to encourage normalization between Turkey and Armenia, and increase our engagement through the Minsk Group to help Armenia and Azerbaijan find a peaceful settlement to the Nagorno-Karabakh conflict. We believe that the United States and Europe must work together to avoid further conflict in Europe and help the countries in the region move towards a democratic future that includes peace and greater prosperity," he stated.

Five Armenians on Forbes Magazine Wealthiest Lists

NEW YORK -- The Forbes magazine has revealed the wealthiest people in the world, with 93-year-old Armenian American billionaire Kirk Kerkorian as the richest Armenian.

Kerkorian's fortune is estimated at \$3.5 billion.

Four more Armenians, who are based in Russia, were included in the Forbes Rich List. These are brothers Sergey and Nikolay Sarkisov, co-owners of RESO-Garantiya insurance company (collectively holding some \$3 billion); and Danil Khachaturov, Russian insurance giant Rosgosstrakh CEO (\$1.5 billion); and Samvel Karapetian, Tashir group founder (\$1.4 billion).

Mexico's Carlos Slim, the telecoms magnate, tops the list for the second consecutive year. His fortune grew by more than a third to \$20.5bn to \$74bn, beating Microsoft founder

Bill Gates (\$56bn) and investment guru Warren Buffett (\$50bn) who are second and third respectively.

Turkey Spend Over \$3 Million to Block Armenian Genocide Resolution in US Congress

ISTANBUL — As part of their anti-Armenian Genocide campaign, the Turkish authorities have spent over 3 million US dollars, the Turkish newspaper Hurriyet says, citing the US Department of Justice reports. Through its diplomatic channels in Washington, Ankara has reportedly transferred a sum of \$3.3 million to the United States lobbyist organizations.

"Most of the sums were spent to halt the Congress efforts to adopt the Resolution on the Armenian Genocide," the Turkish publication says.

"The lion's share was paid to the Gephard Group lobbyist organization. To prevent the Genocide Resolution from being adopted, former Congressmen Richard Gephardt had several phone conversations with the head of President Obama administration and the US

Secretary of State."

According to the US Department of Justice, the Turkish authorities allocated \$1.42 million to Gephardt Group, \$536,000 to Dickstein Shapiro, \$590,000 to Fleishman-Hillard, 270,000 to 30 Point Strategies, \$270,000 to Silver Associates, \$168,000 to the Caspian and \$50,000 to the Mercer.

European Union Parliamentary Report Criticizes Turkey's Human Rights Record

STRASBURG -- The European Parliament's (EP) Committee on Foreign Affairs has ratified a resolution on Turkey's progress in EU accession that is widely viewed as the most critical report in recent years.

It was adopted on Wednesday (March 9th) by a large majority, following intense debates among members — and particularly between the Christian Democrats and Socialists.

The resolution, put forward by rapporteur Ria Oomen-Ruijten, describes the accession process as having reached a deadlock. The Cyprus issue, lack of co-operation among Turkish political parties, and weakening respect for basic rights in Turkey are the key factors that hamper accession talks, Oomen-Ruijten said during the debate.

The European Parliament report also expressed concerned over the lack of improvement in the Ergenekon and Sledgehammer coup cases, as well as the recent arrests of some journal-

ists in the country. Promising to "closely follow the cases of Nedim Sener, Ahmet Sik and other journalists facing police or judicial harassment".

The draft also expressed concern over Turkish government's putting impediments in revealing murderers of Hrant Dink.

It also said not enough progress was being seen in women's rights and minorities civil protection.

The resolution calls for wide-ranging constitutional reform aimed at transforming Turkey into a full-fledged pluralistic democracy, as well as changes to the electoral system.

On foreign policy, Cyprus was the dominant topic. The report calls for Turkey to withdraw its forces from Cyprus immediately, to refrain from any new settlements of Turkish citizens on the island and to contribute in specific terms to a comprehensive agreement concerning ongoing negotiations on the Cyprus issue.

UCLA Conference on Armenian Genocide Oral History Collections

UCLA -- A unique conference on the Armenian Oral History Collections in North America, their uses for research and evidence, the media, the visual arts, and the performing arts, will take place on the UCLA campus, Humanities Building 51A, on Saturday, April 2, from 9:30AM to 5:30PM. The conference, titled "Armenian Oral History Collections: Development, Uses, Potential," has been organized by the UCLA AEF Chair in Modern Armenian History and the Oral History Research Center (John B. Jackson Faculty Curator Grant), with support from the Near Eastern Center, Bob and Nora Movel Fund, and the Souren and Verkin Papazian Fund.

Holders of Armenian Oral History Collections in Canada, Mexico, and the USA will gather to consider the potentials of the collections, their preservation and means of access. The public conference on April 2 will be preceded a day earlier with the participants being given a private tour of the extensive Holocaust oral history archive maintained by the Shoah Institute Foundation at the University of Southern California. Deliberations will then continue in the UCLA Oral History Research Center to consider critical issues relating to the maintenance, archiving, and possible sharing of the Armenian Genocide Oral History collections around the world.

The Public Conference

For the public conference, on Saturday, April 2, on the UCLA campus, four thematic panels have been organized. The first morning panel is titled "The Collections: Their Origins, Scope, and Evidence." Participants include Marc Mamigonian (NAASR); Varoujan Froundjian (Parsegian Collection, Columbia University); Bethel Bilezikian Charkoudian and Haig Der Manuelian (ALMA Collection, Massachusetts); Greg Sarkissian and George Shirinian (Zoryan Institute Collection, Toronto); Richard Hovannisian (UCLA Collection); Taner Akcam (Kaloosdian-Mugar Chair, Clark University—Dersim Project).

The second morning panel, "Publications, Performance, and the Visual Arts," includes demonstrations and visual presentations by Carla Garapedian and Jerry Papazian (Armenian Film Foun-

ation); Donald and Lorna Touryan Miller (USC); Ara Oshagan (Photography, Los Angeles); and Bianca Bagatourian (Armenian Dramatic Arts Alliance).

The afternoon sessions begin with a panel on "Preserving, Indexing, Archiving, and Accessing." Participants include Steven Smith (Director, Shoah Foundation); Teresa Barnett (Head, UCLA Oral History Research Center); Hayk Demoyan (Director, Armenian Genocide Museum-Institute, Yerevan); and Mark Greenberg (Director, Oral History, University of South Florida, Tampa). The final session considers "Potentials for Upcoming Scholars, Writers, and Creative Artists" and includes Armen Marsoobian (South Connecticut State); Ara Sanjian (Armenian Research Center, University of Michigan-Dearborn); Carlos Antaramian (Mexican-Armenian Oral History Project); Arda and Doris Melkonian (UCLA); and Reuben Zaramian (University of Toronto).

Professor Richard Hovannisian said: "After organizing seventeen conferences in the series 'Historic Armenian Cities and Provinces,' as well as four conferences on the Armenian Genocide just in the past fifteen years at UCLA, I am gratified that this gathering will highlight the importance of Armenian oral history for the fields of anthropology, sociology, history, political science, economics, linguistics, music and arts, humanities, immigration and Diaspora studies, women's studies, and comparative genocide studies. It is critical that we consider how best to preserve and utilize these precious first-person audio, video, and film testimonies of the last generation of Armenians to have been born in their native lands of Western Armenia, Cilicia, and Asia Minor and even in the European areas of the former Ottoman Empire."

The April 2 public conference is open to the public and free of charge. Registration is required. Parking is available in Structure No. 2, Westholme and Hilgard entrance to UCLA. The full program, map and parking information, and registration form may be accessed on the web at: oralhistory.library.ucla.edu/conference.html.

Conference contact: Professor Richard Hovannisian, hovannis@history.ucla.edu.

Grammy Nominated Composer Tigran Mansurian At Glendale Central Library

GLENDALE -- Grammy nominated composer Tigran Mansurian will lecture on the life and work of Armenian composer and musicologist, Komitas Vardapet, on Saturday and Sunday, April 16 & 17, 2011, at 4 p.m., in the Glendale Central Library Auditorium, 222 East Harvard Street,

Glendale. The event is organized by The Glendale Public Library. The program will be presented in Armenian. Admission is free. Library visitors receive 3 hours FREE parking across the street at The Market Place parking structure with validation at the loan desk.

New Book:

Lola Koundakjian's "The Accidental Observer"

By Helene Pilibosian

The Accidental Observer, a book of poems in three languages, has recently been published in New York by Lola Koundakjian, director of the Armenian Poetry Project. She is eminently suited to writing a book in Armenian, Spanish and English because she has multilingual understanding, much travel experience and is well educated in the field of literature and the arts. She is noted as a stylist in poetry.

Her interest in presenting Armenian poets writing in any language anywhere in the world has become legend. The book is sponsored by the NoMAA Regrant Program, made possible by the JPMorgan Chase Foundation and the Upper Manhattan Empowerment Zone Development Corporation.

The subjects of the poems concern the Armenian soul in its everyday interpretations of living, whether in Armenia, Europe or in America. She expresses that duality of feeling in a lovely poem entitled "Fall,"

I take the subway

to go to....

... that other life.

But how can I live in both places?

These few words suffice to take readers to that subjective area.

The poems make their points briefly for lovely personal moments to be shared and remembered. One notices the affection for friends and family in jewel-like lines that indicate so much more than what their words say. One of these charmers is entitled "Manifesto," and reads as follows:

Father wanted me to be a great musician

I became a music lover.

My aunt is a ballerina

I didn't become a dancer

But I love Love for the sake of love.

My brother is a multi-linguist

And I love languages

Mother is an intelligent woman

So I try to be wise

But I love Art like my own breath.

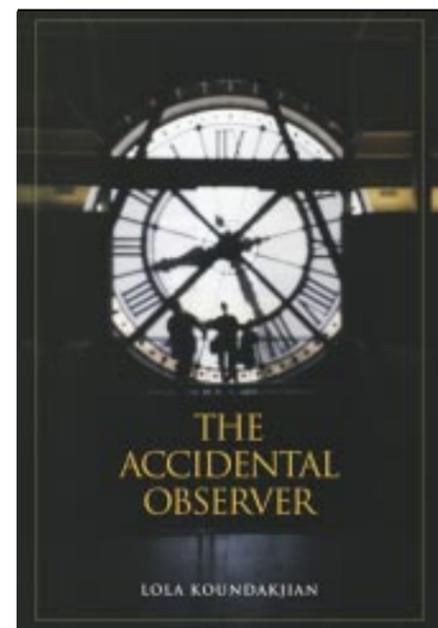
2 book review

The poem is particularly poignant for those who also love art, and needless to say, love poetry for what it can communicate about art and family. The concept of

family here seems to be equated with the concept of art. Loving family is indeed kind of art.

The reader must understand that these poems are in the tradition of modern poetry, where what is meant is not stated but indicated in an indirect

Tigran Mansurian studied at the Yerevan Music Academy and completed his PhD at the Komitas State Conservatory where he later taught contemporary music analysis. In a short time he became one of Armenia's leading composers, establishing strong creative relationships with international performers and composers such as Valentin Silvestrov, Arvo Pärt, Alfred Schnittke, as well as Jan Garbarek, and the Hilliard Ensemble. Mansurian's musical style is characterized mainly

manner. The lines, being so few, tend to draw the reader's attention and emotion to the experience of the poem more than the more direct and drawn out statements of a more traditional approach to verse.

Thus this very short tribute to Hrant Dink, killed in Turkey for writing about the Armenian Genocide, is very powerful and says it all without saying much

:

I wore white...

I wore white at Hrant Dink's memorial

Because love is everlasting

Hope is immemorial

And thoughts reverberate eternally

Some food imagery graces these pages. Those of us who are Armenian, or who appreciate Armenian food, can easily identify with sentiments such as these:

Cookbooks with recipes of curry, hamam meshwi,

Grandmother's lentil soup and Mum's mujjadarah,

As I meander through them, I smile at my Present,

knowing that it and the Future have a solid Past.

Twenty-seven poems, each in the three languages, complete this volume, which with the inclusion of the Armenian language alone endears itself to the Armenian reader, who may wish after such enjoyment that there were more. It is available for \$12 from the author's web site.

(Helene Pilibosian is the author and publisher of My Literary Profile: A Memoir and several volumes of her poetry.)

-end-

Submitted by Helene Pilibosian
hsarkiss@comcast.net 617-926-2602

by the organic synthesis of ancient Armenian musical traditions and contemporary European composition methods. His oeuvre comprises orchestral works, seven concerti for strings and orchestra, sonatas for cello and piano, three string quartets, madrigals, chamber music and works for solo instruments and a numbers of film scores. Tigran Mansurian was nominated for a Grammy award in 2006. He is the first Armenian composer to have ever been nominated for this award.

Author Michael Bobelian to Speak at Tufts University Armenian Genocide Commemoration

MEDFORD, MA -- Tufts University, the Darakjian-Jafarian Chair in Armenian History, the Department of History, and the National Association for Armenian Studies and Research (NAASR) will sponsor the annual Commemoration of the Armenian Genocide at Tufts on Tuesday, April 12, 2011, at 7:00 p.m. The Tufts event will feature a lecture by Michael Bobelian, author of the acclaimed *Children of Armenia: A Forgotten Genocide and the Century-Long Struggle for Justice* (Simon & Schuster, 2009). Bobelian's lecture will be entitled "America and the Armenian Genocide: The Quest for Justice from Wilson to Obama."

The commemoration and lecture will take place in Goddard Chapel on Tufts' Medford, MA, campus. A reception and book signing will follow in the Coolidge Room in nearby Ballou Hall.

In his talk, Bobelian will explain how and why the Genocide disappeared from memory and reveal the Armenian response to Turkey's recalcitrant denial of its crimes, a journey started in street protests that ultimately ended up in the halls of Congress. In doing so, he will present how America, once the champion of the Armenians, became Turkey's closest ally and the central battleground in the decades-old Armenian campaign for justice. The United States was the greatest champion of the Genocide's victims, with President Woodrow Wilson and other American leaders advocating for humanitarian and political assistance. The U.S. sent \$116 million (\$1.5 billion in current value) in aid to Armenian victims, the first major international humanitarian aid movement in history.

After this immediate support, however, the atrocities were wiped from public consciousness and the perpetrators were never held accountable. This veil of silence was so absolute and lasted so many years that an

Michael Bobelian
Children of Armenia

event widely acknowledged in its time became known as the "Forgotten Genocide."

Bobelian's *Children of Armenia* has been praised in several national publications, including the *Washington Post*, *Foreign Affairs Magazine*, the *Washington Times*, and the *Chronicle of Higher Education*.

Michael Berenbaum, former project director of the United States Holocaust Memorial Museum called the book "A powerful and provocative work." In his review of *Children of Armenia*, UCLA Professor Richard Hovannisian simply said: "The book is captivating."

Bobelian is a journalist, lawyer, and author whose work has covered issues ranging from corporate wrongdoing to foreign affairs. His articles have appeared in *Forbes.com*, *Legal Affairs Magazine*, and the *Washington Monthly*. He has also appeared on C-Span's BookTV, NPR's Leonard Lopate Show, and NPR New Hampshire. Michael has delivered lectures at several universities, including MIT, UC Berkeley, and Columbia University.

More information about the lecture is available by calling 617-489-1610, e-mailing hq@naasr.org, or writing to NAASR, 395 Concord Ave., Belmont, MA 02478; or by contacting Prof. McCabe at ina.mccabe@tufts.edu.

Azerbaijan Threatens to Shoot Down Civilian Planes

Continued from page 1

the ICAO to notify the opposing side in order to prevent negative incidents," he said, adding that the Montreal-based body forwarded that letter to Armenia.

Bako Sahakian, the president of the unrecognized Nagorno-Karabakh Republic (NKR), condemned the threat and warned through a spokesman that any attempt to thwart the planned flights would meet with an "adequate response" from the Karabakh military.

"If Azerbaijan resorts to such actions, it will trigger unpredictable developments," Sahakian's press secretary, Davit Babayan, told RFE/RL's Armenian service.

"Such threats do not scare us, they only discredit Azerbaijan," said Babayan. "We will go ahead with exploiting our airport as planned."

Flights to and from the airport, located 8 kilometers east of Stepanakert, were discontinued in 1991 amid intensifying armed clashes in and around Karabakh that degenerated into a full-scale Armenian-Azerbaijani war. Trans-

port communication between the territory and the outside world has since been carried out by land, via Armenia.

The Karabakh government decided in 2009 to reopen the airport, severely damaged during the 1991-1994 war. Its \$3 million reconstruction is now nearing completion.

A regular flight service between Stepanakert and Yerevan is scheduled to be launched on May 9, a public holiday in Karabakh that will mark the 19th anniversary of a major military victory over Azerbaijan.

Dmitry Atbashian, head of the local civil aviation authority, assured journalists earlier this year that flight security "will be ensured by 100 percent" despite the airport's proximity to the heavily militarized "line of contact" separating Armenian and Azerbaijani forces.

Atbashian also announced that the Stepanakert-Yerevan flights will be carried out by a newly established Karabakh airline, Artsakh Air. He said its fleet of aircraft will consist of three Canadian-made CRJ200 passenger jets.

Hayk Demoyan Director of the Armenian Genocide Museum At Fresno State

FRESNO -- Dr. Hayk Demoyan, Director of the Armenian Genocide Museum-Institute of Armenia will speak about the activities of the Museum-Institute at 7:30 PM on Monday, March 21, 2011, in the Peters Educational Center Auditorium, Save Mart Center, on the Fresno State campus. The lecture is part of the Armenian Studies Program Spring Lecture Series and is co-sponsored by the Armenian Students Organization at Fresno State.

The Armenian Genocide Museum & Institute (AGMI) is located on the hills of the Tsitsernakaberd Park, part of the Armenian Genocide Victims' Memorial Complex. This sacred site embraces and reflects the memories and values for Armenians worldwide.

AGMI's goal is to document and accurately illustrate all materials related to the Armenian Genocide (1915-1922). The Museum functions as a source of understanding and acknowledgement of this monumental tragedy, acknowledging that it is still a taboo subject in Turkey with the intent that Turkey will come to terms with its own history.

Dr. Demoyan has held the post of director of the Armenian Genocide Museum-Institute since 2005. He was

born in the city of Leninakan (now Gyumri), Armenia. He received his Ph.D. from the Institute of Oriental Studies at the National Academy of Sciences of Armenia, and is a lecturer at the History Department of Yerevan State University. He is also a researcher and has written several books on such topics as the Armenian Genocide, Turkish foreign policy and Turkey's involvement in the Nagorno-Karabakh conflict of 1991-1994. Dr. Demoyan regularly delivers speeches and lectures in Armenia and abroad.

The lecture is free and open to the public. Visitors must go to the kiosk and use code 17130007 to receive a free parking pass, good in Lot V. For more information on the lecture please contact the Armenian Studies Program at 278-2669.

Let Us Build a Nation Together

Continued from page 1

Hunchakian Party, and the ADL Ramgavar party are allied with the pro-western "March 14" coalition, as the ARF "Tashnak" party is allied with Hezbollah led "March 8" coalition.

Among the opposition ministers lead by Hezbollah, who submitted resignations was industry minister Abraham Dedeyan, a member of the Armenian Revolutionary Federation "Tashnak" party. Dedeyan was one of two ministers representing the Lebanese-Armenian community in the now defunct coalition government.

The March 14 coalition has refused to join the cabinet of prime minister-designate Najib Mikati, appointed with Hezbollah's backing. Hezbollah, which denies involvement in the Hariri killing, was the only party to keep its arms after the civil war ended in 1990 to defend Lebanon against Israel.

In May 2008, the group seized control of parts of Beirut after a government clamp-down on its communications networks. The March 14 coalition, which is backed by the US and Saudi Arabia, has since accused it of turning its weapons on the Lebanese.

Social Democrat Hunchakian MP Sebouh Kalpakian addressed the large crowd and highlighted "the continuation of the Cedar Revolution in which all sects of the Lebanese society have

come to say no to guns and yes to the state."

He continued to state his strong opposition against illegal guns and the absence of a strong Lebanese Nation state, arguing that in the past, this absence "has driven thousands of Lebanese, including half of the Armenians, to emigrate from Lebanon." "We do not want, and we won't tolerate the other half to emigrate today because some want to weaken the state," he added.

"Here we are, the Armenian parties in March 14 forces, saying no to weapons and yes to the state," he said. Mr. Kalpakian invited the March 8 forces to "lower their arms and work again with their countrymen to build a state", before hammering: "If you want to point your guns in the direction of Ashrafiyeh and Tarik Jedideh, we'll tell you a thousand times no. The enemy does not reside in Koraytem at Maarab or Bickfaya. The MP went on to say that the "weapons of the 'Resistance' began to undermine the image of Lebanon and putting the country in a situation of confrontation with the international community.

Kalpakian concluded by extending his hand to the Hezbollah-led alliance, saying: "Remove your black shirts and let us build a nation together with the red and white colors (of the Lebanese flag) with the Cedar" in the middle.

ArmenienInfo.net

News. Informationen. Kommentare.

ԲՈՍՈՐ ԳԻՆԻՆ ԿԱԹԻԼ-ԿԱԹԻԼ (Ռ. Կորիւնի գրքի շնորհանդէսի առիթով)

ԱՅԼԻՆ Ք.

Նոր հայերէն գիրք էր լոյս տեսել, կազմակերպուել էր նրա շնորհանդէսը Գալիֆորնիայի Հայ Գրողների Միութեան կողմից: Ինչ գեղեցիկ ականդոյթ՝ մեծարել հեղինակին, այսինքն՝ փառաբանել հայ գիրն ու գրականութիւնը, փառաբանել նրա արարողին՝ Սբ. Մեսրոպ Մաշտոցին եւ նրանից շառաւիղոտող ոսկեայ շղթան բիւր օղակներով: Իւրաքանչիւր հայ գրքի հեղինակ օղակուծ է այդ շղթային: Շղթան հազարազանձ մեզ առաջնորդում է դէպի յաւերժութիւն:

Շնորհանդէս էր, Հինգշաբթի Մարտի 3, 2011 թիւ:

Գարնան յաջորդող երրորդ օրը:

Այս եղանակին գետինը գարթնում եւ եռում է:

Բնութիւնը փթթում եւ ծաղկում է:

Ահա Մարտեան օր, ասում են՝ Մարտը գիժ ամիս է, ամպագոռգոռ եւ յորդ անձրեւներով յղի, սակայն այդ օրը արեւոտ եւ երեկոյեան երկինքը գարդարուած էր մոգական աստղերով:

Շնորհանդէսը գուզադիպում էր նաեւ Վարդանանքին:

Ազգային եւ կրօնական տօն: Վարդանանք դարձան ոգեղէն աստղեր հայոց երկնքում էն վերից հակելու, էն վերից արիութեան ոգիներ շնչելու քաջաց ընդդէմ թշնամաց:

Շնորհանդէսի երեկոյին Կլենդէլի հանրային գրադարանի դահլիճը լեցուն էր հանդիսականներով:

Հանդէսի մեկնարկումը կատարեց ԿՀԳՄ նախագահ՝ բանաստեղծ Գրիշ Դաւթեանը: Նա մի շարք յայտարարութիւններից յետոյ տեղեկացրեց Հրանդ եւ Մանուշ Սիմոնեանների միջոցով միութեանս կատարուած տարեկան նուիրատուութեան մասին, ապա ամբիոն հրաւիրեց վիպասան Պօղոս Գիւլպելեանին հանդիսավարելու երեկոն: Նա իր գրաւոր խօսքի մէջ ուրախութիւն յայտնելով շնորհանդէսի առիթով ասաց՝ «Այս երեկոյ Ռ. Կորիւնի» «Արեւավառ իմ երկիր» հատորին շուրջը հաւաքուած ենք տօնական ոգիով-Արձակ գործը գրուած դասական ուղղագրութեամբ լարուած հետաքրքրութեամբ կը կարդացուի»: Ապա նա անդրադարձաւ միութեանս որդեգրած ուղեգծին նկատել տալով որ խտրականութիւն չի արւում գրքի շնորհանդէսի հարցում դիմողների նկատմամբ՝ «Միութենէն ներս տիրող եղբայրական ոգին միայն վաստակաւորներուն չէ յատկացներ»:

Բեմ հրաւիրեց երիտասարդ մտաւորական, բանասէր եւ «Լոյս» գրքերի հեղինակ Յովսէփ Նալբանդեանը ողջոյնի խօսք ասելու: Նա գնահատեց հեղինակին եւ նրա հրատարակած գրքերը ասելով՝ «Ուրեմն՝ սիրելի Ռուբէնին պիտի ըսեմ, որ ան իր մեղեդին ունի, եթէ մեղեդի չունենար, չորս տարուայ մէջ երրորդ գիրքը հրատարակելու խիզախութիւնը չէր ունենար»: Նա նկատի առնելով հեղինակի անցեալի ծառայութիւնները եւ ներկայի գրական աշխատանքները ասաց. «Որպէս երկար տարիներու ազգային-հասարակական գործիչ հրապարակագրական քո շունչովդ թէ՛

քայլ կը պահես հասարակութեան հետ եւ միեւնոյն ժամանակ մեր աւօրեայ հոգեւորը, ազգային խնդիրները հողորդակից կը դարձնես մեր ժողովրդին»: Այնուհետեւ նա ընթերցեց հեղինակի կենսագրութիւնը:

Գրքից ընթերցում կատարեցին՝ Ալլին եւ Արեւիկ Քէշիշեանները, նրանք իրենց արտայայտիչ ընթերցումներով գրքի ոգին արտայայտող պատուիրակներ հրամցրեցին լսարանին արժանանալով գնահատանքի:

Մեր սիրելի մայեստրօ Հենրիկ Անասեանի ելոյթը, գոհունակութեամբ ընկալուեց, թէ մտքերով եւ թէ հետաքրքիր ազդեցիկ առողջանութեամբ, նա սրտցաւութեամբ եւ ուրախութեամբ գնահատեց ու քաջալերեց Ռ. Կորիւնին շարունակելու եւ ստեղծագործելու զեղարուեստի ոգուն հաւատարիմ ձգտումով: Նա իր գրաւոր ողջոյնի խօսքում այսպէս է գրում՝ «Ռուբէն Չան, եղբայր պատուական, նկատելի է, որ դու բան ես ուզում ասել, ասելիք ունես: Դա՛ լաւ է, շա՛տ լաւ, խնդիրը ասելու արւեստի մէջ է...»: Նրա ելոյթին միախառնուած էր նաեւ գրականագէտի ակնարկ արժեւորում:

Ուղերձներ էին յղուել մեծարւողին՝ Իրան Քամարա Լիլիան հայ լանձնախմբի եւ ընկերների կողմից, որոնք ընթերցուեցին հանդիսավարի միջոցով: Միտք բանին գնահատանք էր գրքի հեղինակի անցեալի ծառայութեամբ կեանքի մասին եւ թէ «Արեւավառ իմ երկիր» գրքի հրատարակութեան առիթով շնորհաւորանքներ:

Մեր սիրելի Ջանիբեկը բեմ հրաւիրեց, նա իր համեստութեամբ եւ գրողի բարձր գիտակցութեամբ շնորհաւորեց հեղինակին ասելով՝ «Շատ ուրախ եմ, որ այսօր այսքան մարդ է հաւաքել, որովհետեւ գրողի երազանքը իրականացել է Անասեան մարդու համով խօսքերը լսելուց յետոյ, չեմ գիտի, իմ խօսքն ինչպէս արտայայտեմ»: Նա ողջոյնի խօսքը այսպէս է ավարտում. «Մենք էլ, Ռ. Կորիւն, քո գրչակից ընկերներ եւ թէ ընթերցող-բարեկամներ, սրտալի ձեռնուենք ու սրտալի մաղթենք՝ այսուհետեւ նոյնպէս ճամփիդ լոյսբարին շատ լինի եւ նորանոր երկունքներով ներկայանաս»:

Իւրաքանչիւր հեղինակ ցանկանում է, որ իր գրքի մասին գրուի եւ խօսուի, մտքերի թարմութեան, մտածելակերպի, շարահիւսութեան, ուղղագրութեան, ոճի, ժանրի, անուան եւ շապիկի մասին ի միոյ բանիւ գրքի իրական պատկերը երեւան գայ, անաչառ եւ անկողմնակալ գնահատականներ լսի եւ կարդայ: Սրաթափանց եւ բանիմաց գրաքննադատի գործ է սա, պրիսմակով հայեցող, որ երեւան բերի իրականն ու անիրականը, հարազատն ու անհարազատը, գեղեցիկն ու սգեղը, ազգայինն ու ապագայինը, հայրենասիրութիւնն ու օտարամտութիւնը, մարդասիրութիւնն ու ժողովրդասիրութիւնը, մէկ խօսքով գրքի էութիւնը ի յայտ բերելու անաչառ նախանձախնդրութեամբ:

Գրքի արժեւորման տեսակէտից սիրով յանձն էր առել բանաստեղծ Գրիշ Դաւթեանը: Նա իր գրաւոր գրախօսականում անդրադարձաւ գրքի տարբեր գլուխների վերլուծութեան ներկայացնելով իր

գնահատականը, բերում ենք նրա ելոյթից պարբերութիւններ, նա այսպէս է բնութագրում գիրքը. «Աշխարհաճանաչութեան իր պրպտումների մէջ Ռ. Կորիւնը ակելի դիտող ու ճանաչող է, մտածող, կշռադատող, ապա զգացող: Ինքնաճանաչման եւ ինքնահաստատման առհաստաչեան են կազմում նրա տրամաբանութիւնը եւ եզրահանգումները: Նա գրում է մտածումով, յիշողութեամբ»: Մի այլ պարբերութեամբ նա գրում է՝ «Կեանքի ու աշխարհի հանդէպ աշխարհայեցողութեամբ լաւատեսորէն հաւատաւոր, ձգտում է լաւին ու բարուն Գրականութիւնը նրա համար նուիրական գործ է, այդ սիրով է նա տոգորուած գրում իր էջերը»: Գրաքննադատ Գրիշ Դաւթեանը գրքի պատմուածքների նկատմամբ իր տեսակէտն ու կարծիքն է նկատելի դարձնում ասելով՝ «Պատմուածքները անձնական կեանքի, հանդիպումների, խօսակ-

ցութիւնների շարադրանքներ են, իրական, իրապաշտօրէն անկեղծութեամբ գրուած: Այնուամենայնիւ, տոգորուած են լաւն ու բարին, իրան ու արդարութիւնը պաշտպանող մարդկային ու հեղինակային ազնիւ կողմնորոշմամբ»: Նա իր անաչառ գրաւոր խօսքը այսպէս է ավարտում. «Նրա արուեստի հիմնական ձեւը հեղինակային անկեղծութիւնն է, գրական բնոյթը՝ կեանքի հետ նրա փոխյարաբերութեան վիճակի արտայայտութիւնն է»:

Բանաստեղծ եւ երգիծաբան Ներսէս Տէր Մեսրոպեանը ուրախ եւ խանդավառ տրամադրութեամբ խօսքն ուղղելով հեղինակին ասաց՝ «Իրանահայ միութեան գրադարան-ընթերցարանի ընկերների եւ իրանահայ միութեան «Տեղեկատու» ամսաթերթի վարչութեան կողմից ջերմօրէն ողջունում եմ

Շար.ը էջ 18

ՀԲԸՄ ԱՐՏԱՌԱԶԳ ԹԱՏԵՐԱԽՈՒՄԲ
ԽՆԴՈՒՔԻ ԵՐԵԿՈՅ

ՄԵՆՔ

ԱՍԱՆԿ ԵՆՔ...

ԿԱՏԱՐՈՒԹՅԱՆԻ
ԳՐԻԳՈՐ ՍԱԹԱՄԵԱՆԻ

ԸՆԲԱԹ, 2 ԱՊՐԻԼ, 2011, ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ՓԱՄԸ 7:30-ից
ՓԱՍՏԻՆԱՅԻ ՀԲԸ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԿԵԳՐՈՒՄԻ ՄԷՋ
ՄՈՒՏՔԻ ԿՈՒԼՏՐ 450 (ԿԵՐԱՌԵԱԼ ՄԵՇ ԵՒ ԽՄԻՉԸ)

ՏՈՒՑԵՐԻ ՀԱՐՄԸ ԳՈՒՄԸ ՀԲԸ ԳՐԱԿԱՆԱԿԸ (626) 794-7942
(626) 710-3805
Tickets are also available at www.itsmyseat.com

ԼՈՍ ԱՆՃԵԼԸՍԻ ՅԱՅ ՔՈՅՐԵՐՈՒ ՕՎԱՐԺԱՐԱՆԻ ՎԱՐԴԱՆԱՆՑ ՅԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆԸ

ԼԻՆՏԱ ԳԱՆՏԻԼԵԱՆ

15 դարեր առաջ Հայ միտքն ու հոգին ընդդիմացալ թշնամիին կամքին, պայքարեցաւ եւ կռուեցաւ՝ պարտադրելու համար իր կամքը, դէմ դնելով պարսիկ հսկայ զօրքին, գիտակից մահով անմահացաւ՝ բոլորին տալով օրինակը կամքի ազատութեան անգիջելիութեան:

Այս է պատճառը, որ մէկ ու կէս դար է կը տօնենք եւ կը կազմակերպենք, Վարդանանց հերոսներու յիշատակին նուիրուած հանդիսութիւններ, որպէսզի Աւարայրի նահատակներու ճամբով մեզի հասած պատգամը՝ կամքի ազատութեան անխափանելիութիւնը փոխանցենք սերունդէ սերունդ:

Վարդանանց ճակատամարտի սոնակատարութիւնը յատուկ տեղ ունի նաեւ Հայ Քոյրերու Վարժարանին ներս, ուր Վարդանանքի օրը տեղի կ'ունենան աշակերտական յատուկ Պատարագ, հանդիսութիւն եւ թատրոն:

Այս տարուան հանդիսութիւնը

ցելու օրուան հանդիսութեան:

Պաշտօնական հանդիսութիւնը սկսաւ, նոյն օրը յետ Պատարագին, վարժարանի Դանիէլեան սրահէն ներս, ներկայութեամբ՝ ծնողներու, հիւրերու, ուսուցչական կազմին եւ բոլոր դասարաններու աշակերտութեան: Հանդիսութիւնը սկիզբ առաւ օրուան խորհուրդը արտայայտող «Նորահրաշ» շարականի երգեցողութեամբ, որուն յաջորդեց Հայաստանի Հանրապետութեան քայլերգը: Աուրիսին պատշաճ բացման խօսքով հանդէս եկաւ հայերէն լեզուի դասատու Տիկ. Մարօ Գուլումճեան: Ան ներկայացուց հայոց պատմութեան կեանքէն ներս յատկանշական նկատուող Վարդանանց սօնը՝ եւ քաջալերեց աշակերտները որ շարունակեն իրենց ուղին Վարդանի եւ ընկերներու հաւատքով:

Օրուան դերակատարները բոլորն ալ արդարացուցին իրենց ուսուցիչներու աշխատանքը: Հանդիսութիւնը կ'ընդգրկէր Վարդանանց ճակատամարտի նուիրուած

նախօրեակին Հայաստանի մէջ տիրող կացութիւնը եւ ճակատամարտի պատրաստութիւնը, իշխաններու, հայ տիկիներու եւ ժողովուրդի պատրաստակամութիւնն ու նուիրումը պայքարելու թշնամիի կամքին դէմ եւ ի գին ամէն զոհողութեան տէր կանգնելու հայրենի հողին ու քրիստոնէական հաւատքին, ապա ճակատամարտի աւարտը ֆիզիքական պարտութիւնն ու կամքի յաղթանակը:

Յրդ դասարանի հայերէն լեզուի ուսուցչուհի Տիկ. Մարօ Գուլումճեանի բժախնդիր աշխատանքին արդիւնք՝ այս տարի եւս հիանալի էին Յրդ դասարանի սղաքն ու աղջիկները, որոնք գեղեցկօրէն եւ համոզիչ ձեւով ներկայացուցին իրենց վստահուած դերերը:

Այս տարուան նորութիւնն էր Բարեկենդանի ներկայացումը, որ վստահուած էր երկրորդ դասարանի աշակերտներուն, որոնք Օր. Մարի Թիւթեւեանի առաջնորդութեամբ ներկայացուցին Բարեկենդանի հայկական սովորութիւնները, երգելով եւ արտասանելով մինչ ներկաները եւ վարժարանի բոլոր աշակերտները հիւրասիրուեցան հայկական խմորեղէններով, եւ արձակուելու պահուն աշակերտութիւնը նախօրօք պատրաստուած դիմակներով զարդարուած ամբողջացուցին Բարեկենդանի օր-

ուան խորհուրդը: Ոգեկոչումի աւարտին, ներկաներն ու աշակերտները հոգեկան բաւարարութեամբ եւ գոհունակութեամբ լսեցին վարժարանիս Տնօրէնուհի՝ Քոյր Լուսիայի եզրափակիչ խօսքը, որ յորդորեց աշակերտները, հաւատարիմ մնալու իրենց նախնիներու աւանդին, անոնք իրենց կեանքը գոհեցին ի գին Քրիստոնէական հաւատքին ու հայրենիքին անկորնչելիութեան: Ապա Քոյր Լուսիա իր շնորհակալական խօսքը ուղղեց Տիկ. Մարօ Գուլումճեանին եւ երաժշտութեան ուսուցչուհի՝ Տիկ. Վարդուհի Պաղտասարեանին եւ բոլոր հայերէն լեզուի դասատուներուն՝ իրենց կազմակերպած ուսանելի հանդիսութեան համար:

Աշակերտութիւնը սրահէն բաժնուեցաւ «Տէրունական Աղօթք»ի երգեցողութեամբ, մինչ բոլորին մտքերուն մէջ անջնջելի պիտի մնայ Վարդան Մամիկոնեանի, յանդգնութիւնը, Ղեւոնդ Երէցի ճակատամարտի նախօրեակին արտասանած ճառը, գինուորներու կարգապահութիւնն ու հայրենասիրութիւնը, հայ տիկիներու նուիրումն ու ժրաջան աշխատանքը՝ մեզի տալով օրուան պատգամը:

ՄԱՀ ՈՉ ԻՄԱՅԵԱԼ ՄԱՀ Է, ՄԱՀ ԻՄԱՅԵԱԼ ԱՆՄԱՀՈՒԹԻՒՆ Է

Թղթակցութիւնը վարժարանէն

տեղի ունեցաւ, Հինգշաբթի, 3 Փետրուար 2011ին: Առաւօտեան ժամը 9:00ին սկսաւ աշակերտական Ս. Պատարագը՝ նուիրուած Վարդանանց նահատակներու յիշատակին, օրուան պատարագին էր՝ Կլենտէյլի Հայ Կաթողիկէ Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցու ժողովրդապետ՝ Տէր Գրիգոր Շահինեան, որ տուաւ օրուան պատշաճ քարոզ մը, հարցադրելով թէ ինչու՞ այս ճակատամարտը կենսական է հայ ժողովուրդին համար, ապա պատասխանեց ըսելով՝ պարզապէս անմղուած է երկու նպատակով՝ պաշտպանելու համար Քրիստոնէական կրօնքը եւ հայրենիքը, Տէր Գրիգոր իր քարոզին մասնակից դարձուց բոլոր աշակերտները, որոնք մեծ հետաքրքրութեամբ մասնակցեցան պատասխանելով հարցումներուն: Նոյն օրը երրորդ դասարանէն վեր բոլոր աշակերտները հաղորդուեցան Վարդանանց քաջերու օրինակով եւ պատրաստուեցան մասնակ-

եւ դասականացած խմբային արտասանութիւններ եւ խմբերգներ, նոյնիսկ մանկապարտէզի աշակերտները յաղթանակի գիտակցութեան հպարտութեամբ՝ ոգեկոչեցին իրենց Վարդանի թոռները ըլլալու իրողութիւնը, երգեցին նոյն հպարտութեամբ Է. քաջութեան վարակիչ զգացումով:

Յիշենք որ սրահը զարդարուած էր պատշաճ որմագրերով եւ որմագրութիւններով, իսկ հանդիսութեան տեւողութեան կը ցուցադրուէր Համակարգիչի ուսուցիչ՝ Պրն. Արա Զուլճեանի կողմէ Power point ծրագրով յատուկ պատրաստուածը, ստեղծելով օրուան պատշաճ մթնոլորտ հանդիսասրահէն ներս:

Վերջապէս սպասուած պահը հասաւ, ծնողներ, աշակերտներ, հիւրեր, բոլորը անհամբեր կը սպասէին ներկայացումին, ուր երրորդ դասարանի փոքրեր ներկայացուցին Վարդանանց ճակատամարտի

833 W. Glenoaks Blvd. Glendale, CA 91202 (818) 240-0065

Dr. Missak Ekmekdjian
Chiropractor

Dr. Anahid Ekmekdjian
Chiropractor

Մեծահասակներու և մանուկներու Քայքայիչ քրոնիկ բուժում:
Գլխացաւ, վզի, սկզբի, յոտային և սկանալից ցտեղի:
Ինքնաշարժի վթարի եետևանքով պատահած վնասուածքներու բուժում:

Ձեր առողջութիւնը մեր մտահոգութիւնն է

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԿՏՐՕՆ

Yes, I wish to subscribe to Massis Weekly

Enclosed a check for (one year)

* \$50,00 for USA

* \$60,00 (second class), \$ 75,00 (Air Mail) for Canada.

* \$85,00 (second class), \$ 125,00 (Air Mail) Overseas.

Name: -----

Address: -----

City: ----- State:----- Zip Code:-----

Country: -----

Tel :----- Fax :-----

massisweekly.com
updated every Friday

ԱՐՄԵՆ-ՀԱՅԵՐԻ ՆԱԽՆԻՆԵՐԻ ՀԱԲԱՏՔ

ՊՕՂՈՍԼԱԳԻՍԵԱՆ
(Շարունակում անախորդ թիվին)

Հայ գրականության մեջ, իրենց հին աստուածների հաւատքի փիլիսոփայութիւնը հռչակուել է որպէս գեղագիտական՝ աշխարհայեացք: «Տիր» աստուծոյ գարմից հայոց բանաստեղծութեան արքայ, հայոց հին կրօնքի՝ «հեթանոս»ութեան, հաւատքի ոգեկոչման շարժման ռահվիրայ՝ Դանիէլ Վարուժան, երգեց իր ցեղին սիրտը, երգեց իր ցեղի հին աստուածներին, իր տիեզերական շունչի տաղերով ինչպիսի՜ր ոգու պոռթկումով փառաբանեց նրանց տօնախմբութիւնները: Վարուժանի երգին հետեւեցին «Տիր»ի գարմից ազգի անցեալի հաւատքը ոգեկոչող ուրիշ իմաստուններ՝ Լ. Շանթ, Կ. Զարեան, Հ. Սիրունի, Ա. Ահարոնեան, Լ. Էսաճանեան եւ շատ ուրիշներ, հայոց մայր ոստանի շատ արեւորդիներ: Հայերին կուռի առաջնորդելու բամբեր գարկող մի իմաստուն արեւորդի՝ Բաֆֆի անունով, աղաչել էր՝ «Ով հայոց հին աստուածներ, դո՛ւք փրկեցէ՛ք մեզ», սպաննել էին նրանց ո՞վ պիտի փրկէր իրենց, թող բարձրանային իրենց «Խաչ Քար» լեռան քարէ սիրտ Արարատի գահ, վար բերէին

իրենց հին աստուածներին, թող գնային Նեմրոսի գագաթի նրանց սրբավայր, փլած աստուածներին նորէն մարդացնէին, բերէին իրենց փլած տաճարներ, նրանց հետ կուռի ելնէին: Ասում են հայոց հին աստուածների մեհեան են պատելու մայր ոստանում: Հայոց աշխարհի արեւորդի բազում մարդիկ, Վահագնի, Միհրի ծնունդն են տօնախմբում հեթանոս նախնիների Գառնի տաճարում: Ունկնդրե՞լ էք նրա ատրուշանը բոլորած քրմուհիների հին աստուածներին նուիրուած երգերը: Հազար, հազար տարիներից եկած նրանց հնչիւնները գարնուելով տաճարի որմերին, անդրադառնալով անդնդախոր ձորի կողերի ժայռերից, իրենց Խոսրով արքայի անտառների սօսափունը գրկած գալու են հայոց աշխարհին աւետելու իրենց նախնիների հին աստուածների վերադարձը: Հազար-հազար երնէկ այդ աւետիսի լոյսը ըմբոշխողներուն:

Հաւատքը հայոց խանինների եղել է ոչ թէ սնահաւատութեան վրայ հիմնուած հաւատալիք, ոչ թէ բնութեան երեւոյթների անբացատրելիութիւնը, այլ նրանց պարզեւած խորհուրդի ընկալման իմաստութիւնը՝ լոյսի, կրակի, գեղեցկութեան, մայրութեան, սիրով, ու-

ժի, յաղթանակի, կեանքի փառաբանումը: Հաւատացել էին, որ «Կենաց Մառ»ը իրենց աստուածներն էին արարել, այն Հայոց Լեռնաշխարհն էր: Իրենց նախնի Արատտա պետութեան Այրարատ աշխարհի յարմար տեղանքներում, բարձր ժայռեր շարել, անցքեր բացել տարբեր ուղղութիւններից, դիտել տիեզերքում փայլող աստղերը, որոնել նրանց իմաստութիւնը: Տիեզերքի, բնութեան պաշտամունքին նուիրուած ժողովրդական հաւատալիքներ ստեղծել, գուշակութիւններ կատարել: Յարութեան, ջրի, ծաղկունքի, կեանքի, բնութեան գարթօնքի, հասունացած բերքի երախայրիքի մատուցման տօնախմբութիւններ կատարել իրենց աստուածների մեհեաններում, կեանքի վայելքի հրճուանքով արբեցել: Աղօթե՞լ, ոչ, մեհեաններում իրենց աստուածների տիեզերական խորհուրդն էին փառաբանել, գոհունակութիւն յայտնել: Աշխատանքով էին իրենց հանդերուձ բարիք արարել, առատութիւն էր եղել իրենց աշխարհում, ոչ ոք չի մտել քարայրներ, այժի մորթով պատել իրեն, արմտիքով սնուել, ճգնել, աղօթել իրեն ու երկրին փրկութիւն աղաչելու աներեւոյթից, ամլացած մարդիկ...: Չի մարել հայոց հոգիներում իրենց նախնիների պաշտամունքի հաւատալիքների յուշը, հազար-հազար տարիներ այն շա-

րունակում են տօնախմբել իրենց լեռներում, իրենց շէններում, իրենց ոստաններում:

Հայոց հին հաւատք, նրան բնորոշող դիցաբանութիւն է ստեղծուած եղել, որ նրա հոգեւոր մշակոյթը, նրա աշխարհայեացքն էր: Բոլոր հին հաւատամքները դիցաբանութիւն են ունեցել: Յունական դիցաբանութիւն, կարծես մի հնամենի հասարակութեան պատում է այն: Զարգացած իմաստուն հասարակութիւն, մարդուն շնորհել կրակ, արուեստ, արհեստներ, գիր, երկրագործութիւն ուսուցանել: Համաշխարհային դիցաբանութեան կատարեալ, դասական ձեւը յունականն է, այն համամարդկային բնոյթ ունի, արարչութեամբ ու կեանքի վայելքով լեցուն մարդացած աստուածների աշխարհ: Հին, եւ նոր արուեստագէտներ, մտաւորականներ, գրողներ այդ դիցաբանութեան մէջ արտացոլուած առասպելներ, կերպարների վերաբերեալ խորհուն, հիացմունքի արժանի երկեր են ստեղծել: Աստուածների առասպելական աւօրեայի ներշնչանքով թատերգութիւններ յորինել, այն բեմականացրել իրենց քարաշէն բացօթեալ թատրոններում: Թատրոններ որի բարձր շարքերին նստած մարդիկ, դերակատարների խօսքը լսել էին ինչ-

Շաբ.ք էջ 19

MUNICIPAL ELECTIONS

Register to vote by
March 21, 2011

★ ★ ★
Polls Open
7:00 a.m.
to 8:00 p.m.

★ ★ ★
ELECTION CENTER
GPD Community Room
131 N. Isabel Street
Glendale, CA 91206

Every Vote Counts

GLENDALE VOTES

★ ★ ★ ★ ★

April 5, 2011

★ ★ ★ ★ ★

VOTE ON

Glendale City Council,

Glendale Unified School District
Board of Education,

Glendale Community College
Board of Trustees,

Measure S

For more information:
www.GLENDALEVOTES.org
or call (818) 548-4000

Follow us on twitter at **cogCityClerk**

ԿԼԵՆՏԵԼԻ
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ
ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ
ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՊՐԻԼ 5, 2011
ԵՐԵՔՇԱԲԻ

ՏԵՂԱՄԱՍԵՐԸ ԲԱՑ ԵՆ
ԱՐԱԻՕՏԵԱՆ ԺԱՄԸ 7-ԷՆ
ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԺԱՄԸ 8-Ը

ԲՈՒԷԱՐԿՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍՆԱԿՑԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ
ԳՐԱՆՑՈՒԻԼ ՄԻՆՁԵՒ ՄԱՐՏ 21, 2011

ԲՈՒԷԱՐԿԵԼ՝

***ՔԱՂԱՔԱՊԵՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ**

***ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԴՊՐՈՑՆԵՐՈՒ**
ՈՒՍՈՒՄԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

***ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ԳՈԼԷՃԻ**
ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒՆԵՐՈՒ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

***ԲԱՆԱՁԵՒ 'S'**

ՄԱՆՐԱՄԱՍՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
(818) 548-4000
WWW.GLENDALEVOTES.ORG

ՅԱԿՈՒ ՊԱՐՈՆԵԱՆԸ ՏՂԱՄԱՐԴՈՒ, ԿՆՈՋ ԵՒ ԱՇԽԱՐՀԻԿ ՍԻՐՈՅ ՄԱՍԻՆ

ԱՐՄՆԻ ԳԼՃԵԱՆ

Պարոնեանը Մարդկանց Երկրի իտալական ձգմարիտ, Բարի, Գեղեցիկ գեղարուեստական պատկերի կենտրոնում տեսել է Տղամարդուն ու Կնոջը, իբրև իրական կենսաբեր ու կործանարար ուժերի կրողներ: Առաջատարը Տղամարդն է՝ իրականության Օլիմպոսում Արամազդի ցանկալի դերին չափազանց հասնող դերակատարութիւն եւ պարտաւորութիւն ունի մարդկութեան կեանքը, կենցաղն ու բարքերը գայթակղութիւններից զերծ պահելու, մարդկութեան ճիշտ ընթացքն հսկելու եւ ապահովելու գործում: Տղամարդու կողքին անփոխարինելի տեղ ունի Կինը: Նրա մէջ միահիւսուած են կառուցողական եւ կործանարար ուժերը: «Օրէնքները հաստատողները այրերն են, իսկ բարքերը հաստատողները կանայք են» (7, 331),- նշել է Պարոնեանը: «Շատ անգամ կնկան մը արտասուքին մէկ շիթը ովկիանոսին ալիքներէն աւելի վտանգաւոր է. գիտէ՞ք որքան նաւաբեկութիւններ եղած են եւ կ'ըլլան շիթ մը արտասուքի լայնածաւալ ծովուն մէջ» (5,131): Կնոջ կոչումը, բնութիւնից սահմանուած, շատ բարձր է, սակայն արդի դարաշրջանում, ցաւօք, չափազանց հողեղէն կերպարանքով է ներկայանում: «Կնոջ գեղեցկութիւնը կը հաստատէ, որ ժամանակաւ դրախտի բնակիչն էր նա» (7,339), ինչը չեն ասի նրա արդի կերպարի մասին:

Գրութիւնը շտկելու, մարդկանց Երկրի բարձր իտալները վերականգնելու համար կանայք պարտաւոր են իրենց ուղին բանականութեան լոյսով լուսաւորել. «Բնութիւնը կնոջը ըսած է՝ գեղե-

ցիկ եղիր, եթէ կրնաս, խելացի, եթէ կ'ուզես, բայց պէտք է որ պատուաւոր ըլլաս» (7, 335): Գրողն այդ խնդրում կարեւորել է նաեւ Տղամարդու դերը՝ նրան խորհուրդ տալով ըմբռնել Կնոջ հակասական էութիւնը եւ խելացի վերաբերուել նրան. Առաջին Տղամարդը՝ Ադամը, ժամանակին չըմբռնեց կնոջ բարդ էութիւնը եւ խաբուեց, այդ պատճառով արտաքսուեց Աստուծոյ Դրախտից: Նորագոյն սերնդի տղամարդու համար Երկրային Դրախտն (բարձրագոյն կեանքը) էլ կարող է դժոխքի վերածուել, եթէ արդի դարաշրջանում Ադամի սխալը կրկնի:

Պարոնեանը, հայեցակարգային իմաստ ունեցող նման տեսակէտներ չաչտնելով, հակադրուել է դարաշրջանում Եւրոպայից թափանցած այն թիւր տեսութեանը, թէ կնոջը պէտք է ազատագրել հանրային աւանդական կապանքներից, որպէսզի նա կարողանայ իր ինքնուրոյն էութիւնը լիակատար դրսեւորել: Պարոնեանը հեզնել է այդ տեսութեան կողմնակիցներին՝ հիմնուելով մարդկութեան դարաւոր փորձի, այդ թւում, հայ մշակութի չիմնարար աւանդութիւնների վրայ: Նա պաշտպանել է այն տեսակէտը, համաձայն որի՝ պէտք է ոչ թէ տուրք տալ կեղծ ժողովրդավարութեան պահանջներին, այլ առաջնորդուել մարդկութեան առաջադիմութեան արմատական շահերով: «Միշտ կնկան խորհրդով գործող մը ինչի՞ կը նմանուի, հարցրել է գրողը եւ ինքն էլ պատասխանել.- սանձուած էշու մը» (9, 208): Պարոնեանն այդպէս պատասխանելով հեզնել է ոչ թէ կնոջը, ծաղրել է ոչ թէ նրան իսկապէս յարգող տղամարդուն, այլ՝ կեցութեան օրէնքը չըմբռ-

նած, հեշտամուլ, յարմարուողի կեանքով ապրել կողմնորոշողներին:

Կնոջ հասարակական կոչումը թելադրում է, նշել է Պարոնեանը, որ նա ձգտի յաղթահարել իր բնախօսութեան թերութիւնները եւ բանականութեան շրջանակից դուրս չգալ, մանաւանդ, սեռական պահանջմունքի հարցերում: Նա յատուկ գոռուներ էլ է. «Աշխարհակալութիւնը կանանց համար չէ», կինը մէկ անգամ իրաւունք ունի նուաճել՝ իր ամուսնուն (տե՛ս 6, 334): Իսկ Տղամարդուն պարտաւորեցրել է, որպէսզի նա հսկի Կնոջը՝ յանուն նրա իսկ շահի: «Եթէ կնոջ մը չարիք հասցնել կ'ուզես,- ընդգծել է նա,- թող որ ուզածն ընէ» (7,333):

Լուսաւորիչները գտնում էին, թէ մարդկանց «կեանքի հիմնական կանոնն այն է, որ նրանք կատարելագործեն իմացականութիւնը եւ ամբողջովին առաջնորդուեն դրանով»: Նրանք, շրջանցելով սիրոյ գագուցումը, մարդու կեանքում առաջնային էին համարում միայն «բարեկամութեան ու բարեացակամութեան» «առաքինութիւնները»: Երբ Սվիֆթի հերոսուհին կարօտով համբուրում է օտարութիւնից վերադարձած ամուսնուն, վերջինս ոչ միայն մերժում է սիրոյ այդ դրսեւորումը, այլեւ դրանից գոռուանք է գոռու (կնոջ այդ վարմունքը նրան թւում է անասունին բնորոշ): Պարոնեանը աշխարհիկ սիրոյ խորհուրդի ըմբռնման հարցում հետեւել է հին յոյների, Աստուածաշունչը գրողների եւ վերածննդի դասականների աւանդներին: Քառսից՝ կենսատու աղբիւրից է ծնուել հզօր ուժը՝ ամէն ինչին կենդանութիւն տուող Սէրը՝ էրօսը, բացատրում էին հին յոյները: Սիրոյ շունական ըմբռնումը շարունակելով՝ Աստուածաշունչը գրողները հաւաստում էին. «Եթէ մարդկանց եւ հրեշտակների

լեզուով խօսիմ, բայց սէր չունիմ, ես եղայ ձայն հանող պղինձ կամ հնչեցող ծնծղայ»: «Եւ եթէ մարգարէութիւն ունենամ եւ գիտենամ ամէն խորհուրդները եւ ամէն գիտութիւնը, եւ եթէ ամէն հաւատքն ունենամ, մինչեւ սարերն էլ տեղափոխելու, բայց սէր չունիմ, ոչինչ եմ»: «Սէրը երկայնամիտ է՝ քաղցր է, սէրը չի նախանձում, չի գոռուանում, չի հպարտանում»: «Չէլրբանում, իրը չի որոնում, չի գրգռում, չարը չի մտածում»: «Անիրաւութեան վրայ չի ուրախանում, բայց ուրախանում է ճշմարտութեան հետ»: «Ամէն բանի դիմանում է. ամէն բան հաստատում է, ամէն բանի համար յոյս ունի, ամէն բանի համբերում է»: «Սէրը երբէք չի վերջանայ»: Տղամարդու եւ Կնոջ Սէրը արժանի է փառաբանութեան, իր հերթին համոզմունք է յայտնել Պարոնեանը: «Կեանքը ծաղիկ մէջ,- գրել է նա,- իր մեղրն է սէրը» (7, 331): Սէրն ունի վեհացնող նշանակութիւնը, ընդգծել է նա. «Ինչպէս արեւը՝ սէրն ալ կը լուսաւորէ» (7, 353): Գրողը ժպտաւոր է վերաբերել սիրոյ պատճառած տառապանքին. «Չկայ գերի մը, որ սիրոյ գերիին չափ տանջուի» (7, 343), քանի որ այն ցանկալի է բոլոր դէպքերում: Սիրոյ համբոյրը կեանք է պարզելու, վերածննդի մեծերի նման համոզուած է եղել նա:

Շէքսպիրը՝ Հիւսիսային վերածննդի հանճարը, գիտակցել է սիրոյ ոչ միայն վեհացնող, այլեւ՝ կործանարար ուժը, եւ մարդկանց ուղարկելով հրաւիրելով դրա վրայ (յայտնի ողբերգութեան Ռոմիոյի ու ժուլիետի մահը պայմանաւորուած չէ կենցաղային պարզ թիւրիմացութեամբ, այլ սիրոյ ոչ միայն վեհացնող, այլեւ կործանարար ուժով):

Պարոնեանը հրատապ է հատարւել էջ 17

AMERICAN RELIABLE WINDOWS

www.americanreliablewindows.com

Beautify while increasing the value of your home with elegant,

18 months no interest* Financing O.A.C

ENERGY EFFICIENT WINDOW AND DOORS.

Vinyl, Wood, Fiberglass, Clad or Aluminum Replacement, Retro or New Construction

Our Windows Qualify For Tax Credits

Manufacturers rebates & deep discounts available NOW.
Product, Pricing and Financing to meet any Budget.

888-804-7250

Your Satisfaction is Guaranteed.

Licensed • Certified • Insured CSLB LIC#901591

\$89

Rebate* toward the price of new Vinyl Windows

Rebate Example:
5 windows = \$445
10 windows = \$890
15 windows = \$1335

Serving Los Angeles, Ventura, Orange, & San Bernardino Counties

ԳԻՆԻՆ ՈՒ ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆԸ

Սպիրտակ գինու շնորհիվ
հեշտ ենք շնչում

Ամերիկացի գիտնականները պարզել են, որ սպիրտակ գինիները բարերար ազդեցություն են թողնում շնչառական համակարգի վրայ, քանի որ այն պարունակում է հակաօքսի դացնոլ յատկությունները, որոնք խանգարում են թոքերում ազատ ռադիկալների քայքայիչ ազդեցությունը:

Հետազոտությունները համար պատահականություններ են սկզբունքով հաշվարկվում է 1555 Նիւ Եորք քաղաքում կին: Հետազոտությունները անցկացնելուց եւ այլոց ուղի օգտագործման վերաբերեալ տեղեկություններ հաւաքելուց յետոյ եզրակացություններ արուեստին, որոնց համաձայն՝ սպիրտակ գինու եւ թոքերի առողջութեան միջեւ կապ կայ: Սակայն, գիտնականների մի մասն էլ չի շնչում է, որ սպիրտային խմիչքների չարաչափում կարող է հանգեցնել սրտի ու լեարդի հիւանդությունների:

Առողջութիւն գինու մէջ
Դեռեւս Հիպոկրատն է նկատել, որ խաղողի գինին զարմանալիորէն ներդաշնակ է մարդու բնոյթին: Իսկ հին աշխարհում գինին գերադասում էին, համարելով, որ այն գրեթէ չի գիշում աստուածների հօգուտը:

Ինչ է գինին
Բժշկութեան տեսանկիւնից
Բազմաթիւ քլինիքական հետազոտությունները ցոյց են տուել, որ խաղողի գինին բուժիչ յատկություններ ունի, որոնք օգնում են պայքարելու ոչ միայն սովորական մրսածութեան, այլեւ խիստ վտանգաւոր թոքախտ, մալարիա, սրտի, քաղցկեղ հիւանդությունների եւ նոյնիսկ ՁԻԱՀ-դէմ: Այո, օրական 1-2 բաժակ չոր կարմիր գինու օգտագործումը՝ հակավիրուսային դեղորայքի համարութեամբ, կ'օգնի երկարաձգելու հիւանդի օրգանիզմում իմունադեֆիցիտի վարակի լատենտ (ոչ ակտիւ) վիճակը 20 եւ աւելի տարի: Ընդ որում, գինու այն բաղադրիչը, որը վարակի զարգացմանը խանգարում է, պոլիֆենոլներն ու ֆլավոնոիդային միացություններն են:

Յայտնի է, որ ստամոքսաղիքային ախտածին շատ մանր էներգիան մէջ (եթէ նոյնիսկ այն ջրով բացած է) աստիճան են: Գինին խթանում է մարսողական գեղձերի աշխատանքը, անբաւարար թթուայնութեան պարագայում նպաստում է աղաթթուի մշակմանը: Օրինակ՝ ոստրեները յաճախ վարակուած են լինում աղիքային ցուպիկով, ուստի դրանք օգտագործելուց առաջ ախտագրծում են գինով: Հետեւաբար, յատկապէս աղիքային համաճարակների ժամանակ խմելու կասկածելի ջրի մէջ գինու յաւելումը հրաշալի միջոց է վարակներից խուսափելու համար:

Համաչափ կառուցուածք
Սպիրտակ չոր գինիները խորհուրդ է տրուած խմել աթերոսկլերոզի ու գիրութեան դէպքում: Օրական մէկ բաժակ գինով կը նիհարէք աւելի արագ, քան միւս սննդակարգերի դէպքում:
Ի դէպ, Արժեքներին մայրաքաղաք Պուէնոս Այրէսում մեծ տարածում ունի գինու թերապիան՝ կարմիր գինու արտաքին կիրառումը: Դրանից քսուքներ են պատրաստուած մաշկը թարմացնելու եւ կուրծքը ձգելու նպատակով:

ՅԱԿՈՒ ՊԱՐՈՆԵԱՆԸ

Շարունակուած էջ 16-էն

մարել ուշադրութիւնը սիրոյ ամբողջական ըմբռնման եւ դրսեւորումներին առնչուող հիմնահարցերի վրայ սեւեռելը՝ գիտակցելով, որ դրանք անմիջականօրէն կապուած են իր դարաշրջանի մարդու հոգեկան բարձրացման եւ առաջադիմութեան ուղիների որոնման հետ:

Պարոնեանը, աշխարհիկ մարդու «կրօնական» (բարձրաշխարհիկ) եւ «քաղաքական» (եսակենտրոն) զգացմունքները համեմատելով, վերապահումով է մօտեցել վերջինիս, նկատելով, թէ միշտ չէ, որ այն բիւրեղեայ սիրոյ զգացմունք է: Եսակենտրոն զգացմունքների հիմքում սովորաբար ընկած է նիւթական-յուզական բովանդակութիւնը, նկատել է գրողը:

Եսակենտրոն մարդը, «սիրելի» յաճախ ձգտում է «պայմանագրութեամբ» (տե՛ս 5,252) իրենը դարձնել հակառակ սեռի այն անձին, որը նրա վրայ զգացական տպաւորութիւն է գործել, եւ նրանից հաճոյք ստանալ: Նման «սիրոյ» հիմքում (եթէ սիրոյ առարկան շարունակ կարող է փոխուել) ընկած է ոչ թէ հոգեկանի, այլ մարմնականի ձգտումը, համոզմունք է յայտնել գրողը:

Դա, ըստ էութեան, «սէր չէ» (տե՛ս 5,252), քանի որ Սիրոյ ճշմարիտ աղբիւրն անհատի ոչ այնքան սեռական, որքան՝ մարդկային հոգեկան արժանիքի նկատմամբ պահանջմունքն է: Տղամարդը վերջինս զնահատելով է, որ սիրում է կնոջը, կինը՝ տղամարդուն: Սիրելու բուն խորհուրդը կենդանակառութեան յաղթահարումը եւ մարդու վեհացումն է:

Սիրոյ եւ վեհ հաճոյքի գրաւականն այն է, որ անհատները «խորհելու միտք», «գործելու կամք» եւ, յետոյ միայն, «սիրելու սիրտ» ունենան (5,241),- ընդգծել է Պարոնեանը: Ճշմարիտ, բարձրաշխարհիկ սէրը խորսրտում է իրար արժանի գոյգի փոխադարձ խոր զգացմունքի եւ պատասխանատուութեան, այսինքն՝ մարդկային էութեան հոգեկան այնպիսի փոխադարձ արժեւորման ու զնահատման վրայ, որը նրանց միմեանց համար դարձնում է անփոխարինելի:

«Քաղաքացիական ամուսնութեան մէջ,- շարունակել է միտքը Պարոնեանը,- երիտասարդ մը կրնայ ընտրել այնպիսի աղջիկ մը, զոր կը սիրէ, բայց կրօնական ամուսնութեան մէջ այնպիսի աղջիկ մը ընտրելու է, ուսկից որ սիրուած է, որովհետեւ սիրելը հաճոյք մ'է, իսկ սիրուելը՝ երջանկութիւն:

Կրօնական ամուսնութեան մէջ մարդիկ աւելի երջանկութիւն փնտրելու են, քան՝ հաճոյք» (8, 374):

Չպէտք է անգիտանալ, որ Մարդ արարածի՝ կենդանիների «աւազ եղբօր» «խմորի» մէջ ինչ տեսակ զգացմունք ասես չկա՞, որ թիւրիմացաբար «սէր» է յորջորջուում, ընդգծել է գրողը: Ախտաւոր մարդիկ, սիրոյ անուան տակ, յաճախ «անմիտ եւ անխելք եւ տարօրինակ սիրահարների կամ ամուսինների» «նախապաշարմունքներ» (տե՛ս 5,268) եւ անլուրջ, պարսաւելի ցանկութիւններ են ունենում, իսկ մանր բանաստեղծները՝ դրանք գովերգում են:

«Բանաստեղծներից ոմանք»,- հեզնել է Պարոնեանը, հեշտութեամբ մէկ «կնկանից» միւսին են

վազում՝ «ամուսնանալու», այսինքն, «հոգուդ երկրորդ հատոր մը գտնելու» պիղծ ցանկութեամբ: Սիրոյ մասին նման պատկերացում ունեցող բանաստեղծները (եւ մարդիկ) ծաղրի են արժանի, քանի որ «մարմնապիշներ» են: Նրանց հոգին շատ «հատորներ» ունի, իսկ սէրը զարմանալիորէն շուտ է ծնուում եւ վաղ մեռնում, մինչդեռ ճշմարիտ բանաստեղծի կամ սիրահարի սէրը «իւր աւարկայի հող դառնալուն պէս» չի կարող մոխրանալ...

Սիրոյ մասին զարմանալի պարզունակ պատկերացում է ձեւաւորուել, որի համաձայն՝ «պոէտ մը կրնայ քսան կնկան հետ ամուսնանալ եւ ամէնուն վրայ մէյմէկ տաղ գրելով՝ զանոնք սիրած ըլլալ» (10, 373):

«Այս տեսակ բանաստեղծութիւնը ուրիշ բան չէ, եթէ ոչ միայն հանգաւոր վայրենութիւն» (10, 373): Չպէտք է անգիտանալ, որ տղամարդու եւ կնոջ սէրը ենթարկուած է սիրոյ համընդհանուր օրէնքին: Մէկին ճշմարիտ սիրող կինը կամ տղամարդը նոյն կերպ նաեւ ուրիշի սիրելի չի կարող, քանի որ. «Սիրտն չնմանի մեր ոտքին կամ ձեռքին, որ կառավարենք զայն մեր ուզած եղանակաւ» (5, 267):

Պարոնեանն աշխարհիկ վեհ սէրը կապել է ամուսնութեան, ընտանեկան յարկ ստեղծելու մարդկային բարձր պահանջմունքի հետ: Գրողն այն համոզմունքն է ունեցել, որ Տղամարդն ու կինը միայն ամուսնանալով, ընտանեկան յարկ ստեղծելով են բարոյական բարձր կեանքով ապրում՝ առողջ զգացմունքներով առաջնորդվելով, իրենցից եսամոլութիւնը վանելով եւ մարդկութեան ու ազգութեան արմատական շահերի տեսակէտից խելացի որոշումներ ընդունելով:

Իհարկէ, գործնականում իտէալական ամուսնութիւնները հազուադէպ են, սակայն ամուսնութեան գաղափարը կեանքի է կոչուել ոչ թէ ինչ-որ մարդկանց քմահաճոյքով, այլ՝ մարդկային ցեղի առաջադիմութեան բարձրագոյն շահի թելադրանքով:

Ուստի. «Որքան ալ կանանց եւ ամուսնութեան վրայ ուզածնիս ըսենք,- ընդգծել է նա,- դարձեալ երկուքեն ալ չենք կրնար գատուել» (7, 327): Անվիճելի է, իհարկէ, որ՝ «սէրն արքայութեան բանալիներն ունի», մինչդեռ «ամուսնութիւնն ալ միշտ դժոխքի դռները կը բանա» (7, 352), սակայն երկրորդը, որպէս կանոն, այն դէպքերում է լինում, երբ զոյգերը ոչ միայն թերի են, այլեւ՝ ամուսնութեան խորհուրդին խելացի չեն վերաբերում:

Ամուսնութիւնը մարդկանց համար սովորաբար վերածուած է «քաւարանի», որտեղ ճշտուած է, թէ նրանք երկրային կեանքում դրախտի, թէ՞ դժոխքի են արժանի, նշել է Պարոնեանը: Տղամարդու եւ կնոջ խնդիրն այն է, որ ռեալ իրականութեան մէջ կարողանան իրենց սէրը եւ ամուսնութիւնը միատեղել՝ վերջինիս գոյութեան իրաւունքը եւ բարձրագոյն օգուտը ըմբռնելով եւ «յարգելով» (տե՛ս 7, 345): Պարոնեանը բարձր կեանքով ապրել ձգտող երիտասարդներին յորդորել է՝ «սիրահարութիւն ընել», բայց ապաւինելով ոչ թէ թեթեւամիտ, այլ՝ լուրջ, խոր, «տիեզերական» զգացմունքների, որոնք հանգեցնում են «իրենց սիրածին հետ» ամուսնութեան:

Ձեր ճանուցումները Վստահեցեք
«Մասիս» Շաբաթաթերթին
T: (626) 797-7680 F: (626) 797-6863
massis2@earthlink.net

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ՄՇԱԿՈՅԹՆԵՐ

Շարունակում է 6-էն

Միացեալ Նահանգներ, շարունակելով ներփակելու քաղաքականութիւնը, եւրոպական կարգ մը պետութիւններ իր կողքին կը մխրճէ պատերազմներու մէջ: Շա՛տ աղէկ: Սակայն Եւրոպա Միացեալ Նահանգներ չէ: Եթէ ան նոյն չափով ու համոզումով պայքարի իր դաշնակիցին հետ, ի՞նչ կը պատահի եւրո ղրամանիչին: Յուստաս քանի մը ամիս առաջ արժեքը կեց եւրոն տոլարի եւ այլ դրամանիչներու դիմաց ու հասաւ 1,20-ի սահմանները: Արդէն կարգ մը եւրոպական պետութիւններ, որոնք եւրոյի հասարակարգին մաս կը կազմեն, իրենց սխալ ու արտականոն պետական ծախսերով (զանձային քաղաքականութեամբ) ու դրամատուներու սնանկութիւններով տկարացուցին եւրոն եւ պիտի շարունակեն տկարացնել տակաւին: Ինչ պիտի ըլլայ այս դրամա-

նիչին ճակատագիրը, եթէ գործակցին Միացեալ Նահանգներու հետ, ապագային:

Ինչ կը վերաբերի պատերազմի մշակոյթներուն, այսօր պատերազմները չեն մղուի միայն գիտութեամբ գործողութիւններով: Կան տնտեսական համացանցային, դրամանիչներու, առեւտուրի, քարիւղի, դիւանագիտական, գաղտնի սպասարկութիւններու ու ահաբեկչական պատերազմներու մշակոյթներ: Այս անողոք համաշխարհային մթնոլորտին մէջ երկրագունդին վրայ ու՞ր կը մնայ անհատի, մարդկային իրաւունքներու եւ ժողովուրդներու բարօրութեան ճակատագիրը: Չխօսինք բնութեան աղէտներուն մասին:

Իսկ Wikileaks ներփակելու քաղաքականութիւն մըն ալ պէ՞տք է Միացեալ Նահանգներուն համար: Անհամբեր կը սպասենք հակադարձութեան:

ՀԱՅ-ՅՈՒՆԱԿԱՆ ՈԱԶՄԱԿԱՆ ԱՌՆՉՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Շարունակում է 8-էն

դարուն Ֆրանսայի Լուդովիկոս 14-րդ թագաւորի գիտութեամբ որ շարունակուեցաւ մինչեւ 20-րդ դար: Այդ ընդհանուր քաղաքական տեսադաշտին մէջ Յունաստան ապրող հայեր մասնակից դարձան Օսմանեան բռնատիրութեան դէմ եղած ապստամբութիւններուն, որուն հետեւանքով 1821 թուին Հելլենական յեղափոխութիւնը որպէս «դաշնակից եղբայր ժողովուրդ» յիշատակած է հայերը, որոնք մնացած են կողք-կողքի յաջորդող դարերուն:

Մեզի աւելի մօտիկ անցեալին հայ յայտնի դէմքեր՝ Համբարձում Պօյաճեան (Մեծն Մուրատ), Զօրավար Անդրանիկ, Զօրավար Թորգոմ եւ Գարեգին Նժդեհ, իրենց արժանի տեղը ունին հատորի վերջաւորութեան: Անոնց քաջագործութիւններու ընդմէջէն 1877 թուին Օսմանեան խորհրդարանի յոյն եւ հայ պատգամաւորները համատեղ բողոք կը բարձրացնէին գաւառի հայոց դէմ գործուած կոտորածներուն համար: Աւելի ուշ, 1890 թուին, համիտեան հայահալած ջարդերու ընթացքին, եւ Ատանայի 1909-ի սոսկալի ջարդերուն յոյն հոգեւոր եւ քաղաքական դէմքեր օժանդակեցին հայերուն՝ ապաստան տալով անոնց:

Գալով Առաջին Պատերազմի տարիներուն, գրքին հեղինակը Գնդ. Ռամազեան «Հայ-յունական Ձինակցութիւնը» գլուխին տակ կը գրէ թէ ինչպէս 1916-22 թուականներուն Պոնտոսի բնակչութեան մէջէն կազմուած էին հայ-յունական միացեալ զինուորական ջոկատներ որպէսզի «հայերուն անունը եւ գինամթերք հասցնէին՝ հայոց ինքնապաշտպանութեան համար»: Փոխադարձաբար Պոնտոսի հայ մարտիկներու պաշտպանութեամբ եւ ծանր կորուստներու գնով մօտ 200 յոյն ընտանիքներ ազատուած էին եւ անցած ուսական գրաւման գօտի: Հեղինակը հաւանական կը գտնէ որ «բազմաթիւ յոյներ» 1918 թ. հայերու

ընդդէմ թուրքերու մղած Սարդարապատի կռիւին մասնակցած են, մեզի համար անծանօթ իրողութիւն մը ինքնին, որ ազատած է Երեւան մայրաքաղաքը թշնամիի ձեռքէն: Յունաստանը եղաւ առաջինը այն պետութիւններէն որ նոյն տարին ճանչցաւ Հայաստանի Հանրապետութիւնը յոյն Ալեքսանդրոս թագաւորի պաշտօնագրով:

1920 թ. Սեւրի Դաշնագրի կնքումէն ետք երկու երկիրներու յարաբերութիւնները աւելի սերտացան Յունաստանի վարչապետ Վենիզելոսի եւ Ալ. Խատիսեանի միջեւ երբ վերջինս պետական այցով Յունաստան կ'երթար եւ հանդիպում կ'ունենար Աթէնքի եւ Իզմիրի հայ համայնքներուն հետ: Թէեւ դիւանագիտական առաքելութիւններ հաստատուեցան երկու երկիրներուն միջեւ եւ սակայն անգործադրելի մնացին նկատի առած 1919-20 թ. թուրք-սովետական ներքին համաձայնութիւնը, սովետներու դէպի Հայաստան յառաջացումը, եւ Հայաստանի Հանրապետութեան վաղաժամ վախճանը:

Ներկայ հրատարակութիւնը ունեցաւ իրեն արժանի պաշտօնական շնորհանդէսը Աթէնքի Հայաստանի Հանրապետութեան Դեսպանատան կազմակերպութեամբ 2010 Դեկտ. 10-ին, Հին Խորհրդարանի դահլիճին մէջ, ի ներկայութեան հեղինակին՝ Գնդ. Սամուէլ Ռամազեանին, յունարէնի թարգմանիչ՝ Երանուհի Ղազարեանին, զինուորական կազմին եւ Յունաստանի Խորհրդարանի անդամներուն: Գնահատանքի յուշանուէրներ յանձնուեցան գիրքի հեղինակներուն եւ հրատարակութեան համար իրենց գործօն մասնակցութիւնը բերող զինուորականներուն: Յատկապէս Փաստինայի եւ նաեւ ամերիկահայ գաղութին համար պատիւ կը բերէ սոյն մեծագիր հատորին թարգմանիչը՝ Երանուհի Ղազարեան որուն աշխատանքը պետական ճանաչում ստացած է իր ծննդավայր Յունաստանի կողմէ:

ԲՈՍՈՐ ԳԻՆԻՆ ԿԱԹԻԼ-ԿԱԹԻԼ

Շարունակում է 13-էն

մեր սիրելի՛ Ռ. Կորիւնի երրորդ գրքի հրատարակչութիւնը, որը իմ տեսակէտով մի կատարեալ յաղթանակ եղաւ իր համար: Գիրքը թէ՛ ներքին բովանդակութեամբ եւ թէ՛ արտաքին կազմուածքով բացառիկ էր...»:

Յաջորդ սրտի խօսք ասողը Խորէն Արամունին էր, նա ասաց. «Ուրախ եմ Ռուբէնի հետ ծանօթանալու համար, նրա կենսագրութիւնը արդէն ինձ յայտնի է»: Նրա կարծիքով լսարանը շատ լուրջ էր, իբր ոգեւորութիւն առաջացնելու միտումով հիւմորով խօսքեր ասաց. Անդրադառնալով գրքի խորագրին ասաց՝ «Սա այն սիրտն է մեր Ռուբէնի կրծքի տակ, որ վառուած է հայրենիքի համար: Ռուբէնը ահաւոր հայրենասէր է, «չմտածող հայրենասէր», այսինքն չի կարող որեւէ վատ բան ընդունել հայրենիքի մասին...»: Հայրենիքը սիրուած է բանականութեամբ, հայրենիքի սէրն ու կարօտը անժխտելի իրականութիւն է: Խորէնը գրքի լեզուն նմանեցրեց հարազատ մեր իրանահայ պապերի լեզուին, ուրիշ տեսակ էլ չի կարող լինի, մենք մեր արմատներից ենք սնունդ ստանում:

Միութեան քարտուղար բանաստեղծ Գարուշ Յարեանցը իր սիրասուն դասեր ամուսնութեան պատճառով երեկոյից բացակայում էր: Այդ առիթով շնորհաւորում ենք՝ մաղթելով նորապսակ գոյգերին երջանիկ կեանք: Նրա սրտի խօսք՝ «Րաֆֆու աւանդների յաջորդը» (գրչակցի յորդորը), որը տպուկ է գրքի մէջ, ընթերցեց Արսինէ Վարդազարեանը տպաւորիչ առողջանութեամբ արժանանալով ծափերի:

Բեմ հրաւիրեց տիկ. Նուարդ Առաքելեանը, իրանագէտ բանասէր, թարգմանիչ, ժամանակին դասախօս եւ հաղորդավար խմբագիր: Նա ներկայացրեց Փերիոյ Ազգագրական միութեան կողմից ողջոյնի խօսք ասելու: Նա ուրախութիւն յայտնեց, որ քառասուն տարի առաջ Թեհրանում հեղինակի դպրոցական սաներից է եղել՝ «Թեհրանի հայոց ազգային «Թունեան» դպրոցի նախկին սանիս մտքովն անգամ չէր անցնի ներկայ գտնուելու Ռ. Կորիւնի գրքի շնորհանդէսին»: Նա շնորհաւորեց Վարդանանքը: Նա պատմութեան ակնարկ արեց Սասանեանների եւ Սեֆեւեանների վարած հայալիսա քաղաքականութեան մասին: Նա շնորհաւորելով գիրքն ասաց՝ «...Ձեր բոլոր նախկին սաների, ինչպէս նաեւ ուսուցիչ գործընկերների անունից եւ Փերիոյ միութեան անունից, շնոր-

հաւորում ենք գրքի շնորհանդէսը մաղթելով նորանոր գրքերի ծնունդ»: Նա շարունակելով խօսքը. «Ռ. Կորիւնի գիրքը մեզ ներկայանում է որպէս հիւսուած իրական պատմութիւններ: Գիրքը դիւրընթեռնելի է... Լեզուն շաղախուած է գրաբարեան հարուստ արտայայտչամիջոցներով... Հեղինակը հայ քաղաքացուն ասելիք ունի»: Մի այլ հատուածով. «...Գիրքը իւրօրինակ արժէք է ներկայացնում մեր ժամանակների կեանքն ուսումնասիրող նաեւ յաջորդ սերունդների համար...»: Յարգելի դասախօսը գրքից ընթերցում է կատարում հաստատելու հեղինակի մտահոգութիւնները ուժացման գնացող ներկայ սերնդի մասին»:

Բեմ հրաւիրուեց մեր միութեան հանդիպումներին մասնակցող եւ օգտաշատ սիրելի Վահէ Աւետիսեանը, նա անկեղծ սրտի յուզական բառերով շնորհաւորեց հեղինակին եւ գովաբանեց ելոյթ ունեցողներին: Նա հիացմունքով արտայայտուեց գրքի խորագրի եւ շապիկի պատկերի ու նրա հեղինակ մեծն արւեստագէտ Մարտիրոս Սարեանի մասին: Ապա գրքի շապիկի պատկերով պատրաստուած եւ շրջանակած նուիրեց հեղինակին:

Նախքան գինեձօնի արարողութիւնը հեղինակը երկխօսք գրութիւնով բոլոր մասնակիցներից սրտագինա շնորհակալութիւն յայտնեց ասելով. «Այս հոգեպարար երեկոյին, քաղցր ու յուզախառն հոգեվիճակ է ինձ պարուրել ի տես այս պատուական ներկայութիւնը մեծարանքի, մասնաւորաբար՝ տաղանդաւոր գրչի ու բանի հեղինակ անձերի...»:

Հետաքրքիր երեկոյ, ներկաները մասնակցեցին գինեձօնին, բոսոր գինին հայկական կաթիլ-կաթիլ հեղուած էր նորալոյս գրքի էջերին, ողջ գիրքը թաթախեց հայոց երկրի արեւալու խաղողի բերքով, ինչպէս Սբ. Ծնունդի եւ Սբ. Զատիկի թաթախման գիշերը իւրաքանչիւր հայ ընտանիքի սեղանին եկեղեցուց բերուած նշխարքը թաթախուած եւ լուծուած է գինու մէջ, որից մասունք սրբութեան Յիսուսի արիւնն ու մարմինը խորհրդանշող բաժանուած է ընտանիքի անդամների մէջ որպէս ծումի կամ պասի լրման նշան, մեղքերի քաւութեան ու թողութեան Սբ. հաղորդութիւն:

Գինովացած գիրքը յիշատակ պահուեց:

Բացառիկ երեկոյ, մեծարանքի գեղեցիկ հանդիսութիւն:

Գոհ հանդէսից, գոհ հիւրասիրութիւնից ներկաները թողեցին սրահը բարձր տրամադրութեամբ:

ՔԱՁ ՆԱԶԱՐ ՈՒՂԻՂ ԵԹԵՐ ՇՕ
Ամէն Կիրակի երեկոյեան
ժամը 10:00-ից 12:30
Կլէմտէյի 380-րդ կայանից

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ
 Եթէ ձեր տրամադրութեան տակ ունիք հայերէն գիրքեր, եւ կը ցանկաք զանոնք նուիրել Կայծ Երիտասարդական Միութեան գրադարանին՝ հաճեցէք կապ պահել մեզի հետ:
 G.Y.O. 1060 N. ALLEN AVE. PASADENA, CA 91104

ՄԱՍԻՍ
ԱՄԵՆԱՎՍՏԱՎԵԼԻ ԱՂԲԻՐԸ ՀԱՅՐԵՆԻ ԼՈՒՐԵՐՈՒ

ԱՐՄԵՆ-ՀԱՅԵՐԻ ՆԱԽՆԻՆԵՐԻ ՀԱԿՍՔ

Շարունակում է 15-էն

պէս առաջին շարքերում նստածները: Այն սնել, սատարել էր բարեփոխիչ, առաջադիմական շարժումներ, գաղափարախօսութիւններ: Հայոց նախնիների դիցարանը, հայոց հին աստուածների առասպելները նաեւ ներշնչանքի աղբիւր են հանդիսացել: Հայոց իմաստուն մտաւորականներ, իրենց նախնիների դիցաբանութեան հետքերով ստեղծել են հանճարեղ, հրաշալի երկեր, պոէմներ, որոնք ընթերցելով գնում քու նախնիների մեհեաններ... հայնալու:

Դիցաբանութիւնը, աշխարհը իմաստաւորելու մտածելակերպ էր, մարդկային գիտակցութեան զարգացման մի աստիճան, երբ գիտութիւնը դեռեւս չէր կարողացել բացատրել իրեն շրջապատող տիեզերքը, չէր կարողացել բացատրել բնութեան երեւոյթների պատճառը: Սակայն, մարդկային զարգացումը հասել էր հոգեւոր արժէքներ զգալու գիտակցութեան մի աստիճանի, որ կարող էր ըմբռնել բնութեան արթնած՝ գեղեցիկի, բարու, չարի, իրեն շնորհուած բարիքի՝ լոյսի, կրակի, ջուրի, մայրութեան պարզեւի խորհուրդը: Այն միայն երեւակայութեան արդիւնք չէր, այլ նաեւ լինելիութեան գիտակցութիւն:

Մարդու նախնիներ, հայոց նախնիներ ստեղծել են դիւցազունների, աստուածների համակարգ՝ դիցաբանութիւն: «Աստուած» եղել է հայերի հնագոյն աստուածութիւններից մէկը, նոյն ինքը դիւցուհի, հետագայում այլ հանգամանքների բերումով դադարել է յատուկ անուն լինելուց եւ անհետանալու փոխարէն պահպանուել է որպէս հասարակ անուն: Դիցաբանութեան մէջ մի երեւոյթի ընդհանրացումը գաղափարը արտայայտուել է մարդացած մի էակի՝ աստուծոյ, դիւցուհու՝ աստուածուհու, կերպարում: Հայոց Արա աստուած, մեռնող ու յարութիւն առնող բնութեան, զարնան զարթոնքի խորհուրդն ունէր: Աստուածացուել են ժողովուրդի կեանքում կարեւոր դեր խաղացած պատմական անձնաւորութիւններ, ինչպէս հայոց նահապետ Հայկը, երկինք բարձրանալով իր շուրջը հաւաքել աստղեր, կազմել «Հայկ Համաստեղութիւն», որի անունը հնչիւնափոխուելով դարձել Արմինա հայոց աշխարհի «Խալտի» անունով գլխաւոր աստուածը:

Համաշխարհային դիցաբանութեան մէջ կարեւոր տեղ ունի

հայկական իմաստուն դիցաբանութիւնը: Բազում դարեր գոյատեւել է այն, շարունակել նախնիների ոգին, նրանց հանճարի իմաստութեան լոյսը ճառագել հայոց հոգիներում, նրա համամարդկային ըմբռնումները ամուր պահել հայերի գիտակցութեան մէջ: Հարիւր, հարիւր դարեր առաջ Արմինա-Հայաստանում հայոց հին աստուածների պաշտամունքը սպանելու երկար տարիների կռիւ եղաւ, չհանդուրժեցին, հայոց աշխարհի պարթեւաց տոհմից արքան գէնքով կրօնափոխ արեց Հայոց Լեւոնաշխարհը, սպանեց հայու նախնիների հաւատքը: Ինչքան զարմանալի է, որ դրացի հզօր բիւզանդիոնը նոր հաւատքի հետ հանդուրժեց նաեւ իրենց հին հաւատքը, չքանդեց իրենց աստուածների մեհեանները, նրանց կողքին կառուցեց նոր հաւատքի փառահեղ տաճարներ: Ո՛վ է կարողացել գէնքով սպանել միտք, իմաստութիւն, պատմութիւն: Արմինա Հայրը, մինչեւ մեր օրեր իր հետ բերել է իր նախնիների պաշտամունքի տօնակատարութիւնների յուշը: Գարնան զարթոնքին, աշնանային արեւադարձներին, գնացէ՛ք իրենց նախնիների միակ կանգուն մեհեան, տեսէ՛ք ինչպէս են տօնախմբում իրենց հին աստուածների՝ Վահագնի, Միհրի ծնունդը: Գնացէ՛ք իրենց որդեաց հարսանիքներին, իրենց նոր հաւատքի տօնախմբութիւններ, տեսէ՛ք ինչպէս են կատարում նախնիների պաշտամունքի ծէսերի բազում դրուագներ:

Հայոց նախնիների հաւատքի սակաւ տեղեկութիւններ են յիշատակուել Հայ եւ օտար պատմիչներին երկերում: Հայկական դիցաբանութեան պատկերացումները կան արիական ժողովուրդների «Աստուածաշունչ» Մասունցի Դաւիթ դիւցազներգութեան մէջ: Ծովինարի, Մասունցի Մեծ ու Փոքր Մհերների, Դաւիթի կերպարներում կան տիեզերական երեւոյթներ: Հայոց դիցարանի աստուածները ազգային պաշտամունքների ինքնուրոյն յատկանիշներ ունեն: Նրանց նուիրել են յատուկ տօնախմբութիւններ, քանդակել արձաններ, պատել տաճարներ, որոնցից միայն Գառնիի տաճարն է կանգուն մնացել, Գրիգոր Պարթեւը չէր հրամայել այն քանդել, կարծելով յունական է: Հայոց նոր հաւատքի բոլոր նշանաւոր տաճարները կառուցել են հեթանոս աստուածների փլած մեհեանների վրայ եւ նաեւ էջմիածնի Մայր Տաճարը, դարեր խաբեցին, նրանց տալով ոչ իսկական մեկնա-

ՑԱԲԱԿՑԱԿԱՆ

ԱՐԱՄ ՄԱԹՈՍԵԱՆԻ մահուան տխուր առիթով Նոր Սերունդ Մշակութային Միութեան վարչութիւնն ու անդամները իրենց խորագրաց ցաւակցութիւնները կը յայտնեն հանգուցեալի անմիջական հարազատներուն եւ համայն պարագաներուն:

ՑԱԲԱԿՑԱԿԱՆ

ԱՐԱՄ ՄԱԹՈՍԵԱՆԻ մահուան տխուր առիթով Տէր եւ Տիկ. Տիրան եւ Մարգրիտ ձերէճեան եւ զաւակներ իրենց խորագրաց ցաւակցութիւնները կը յայտնեն համայն Մաթոսեան ընտանիքին եւ հարազատներուն:

Առ այդ փոխան ծաղկեպսակի \$100 տուլար կը նուիրեն «Մասիս»ին:

ՑԱԲԱԿՑԱԿԱՆ

ԵՂԻԱ ՊԱՐՈՒՍԱԼԵԱՆԻ մահուան տխուր առիթով Տէր եւ Տիկ. Յարութ եւ Ազնիւ Բարիրեան եւ զաւակներ իրենց խորագրաց ցաւակցութիւնները կը յայտնեն հանգուցեալի հարազատներուն:

Առ այդ փոխան ծաղկեպսակի \$50 տուլար կը նուիրեն «Մասիս»ին:

բանութիւններ: Արմինա-Հայու հոգում մնաց նրանց ոգու կրակը: Հայոց հին աստուածներին շնորհեցին տեղանուններ, ամիսների ու օրերի անուններ, Արագած՝ Արայի Գահ, Արայի Լեռ: Եթէ քու ծանապարհին անցնես Արայի Լեռան կողքով կանգնի՛ր մի պահ, անէացած նայի՛ր լեռան, այն կարծես մարտում ընկած Արան է փռուած հայոց հողին...: Հայոց հին աստուածների քանդակներից պահպանուել է միայն Անահիտ դիցուհու պղնձաձոյլ գլխամասը եւ նրա պատկերով հելլենիստական շրջանի մի կրծքանշան, այն էլ պահուած է Անգլո-Բրիտոնների թագաւորական թանգարանում:

Հայոց նախնիների հաւատքի դիցաբանութիւն, այն հայոց աշխարհի կրօնքն էր: Հայոց դիցաբանութեան մէջ առկայ են կրօնքի ընդհանրութեան տարրեր: Հայոց կրօնքի, դիցաբանութեան ընդհանրութիւնը, մարդու մտածողութեան, գիտակցութեան զարգացման որոշակի աստիճանն է, տիեզերքի ու բնութեան արթնած խորհուրդի ըմբռնման կարողականութիւնն է: Հայոց նախնիները իրենց երեւակայութեան թուիչքով մարդացրել էին բնութեան, տիեզերքի երեւոյթները: Աշխարհի նման իմաստաւորմանն է առնչուել նաեւ հայոց աստուածների պաշտամունքը, նրանց նուիրում տօնախմբութիւն-

ները, իրենց երեւակայութեան ճախրանքով նրանց համար քանդակուած արձանները, պատած մեհեանները, տաճարները: Գնացէ՛ք հայոց Սուբարտու-Սիտանի-Արմինա Աղձնիք աշխարհի Նեմրութա լեռան զագաթի հայոց հին աստուածների սրբավայր, նայէ՛ք նրանց ընկած մարդացած արձաններին, գրկիր նրանց, թող նրանց հազար, հազար տարիների խորհուրդը հոսի քու սրտին: Հասարակական գիտակցութեան ձեւեր են՝ դիցաբանութիւնը եւ կրօնքը:

Հայոց հին հաւատքը՝ դիցաբանութիւն-կրօնք, պաշտամունք չի եղել գերբնականի նկատմամբ, այլ բնութեան ու տիեզերական երեւոյթների խորհուրդի մարդացումը: Այն, իրենց կեանքի, ստեղծագործ արարման հետ նոյնացումն էր: Այն, արարչութեան փառաբանումն էր, բարիքի նուիրումը, բացառելով իրենց դիցաբանութեան մէջ «չար»ի գոյութիւնը: Հայկական Լեւոնաշխարհում, հարաւից նոր հաւատք պիտի գար, սակայն ոչ նման պարտադրանքով: Կռուով, բռնի կրօնափոխ արեցին Հայոց Լեւոնաշխարհը: Հազար, հազար տարիների հայոց կրօնքը նաեւ թող հանդուրժէին, չքանդէին հին աստուածների տները, չայրէին հայոց Տիր Աստուծոյ գիրը, թող միշտ արթուն մնար: Հայոց հին աստուածները «Արմինա-Հայ» էին:

ՎԱՐՁՈՒ ՏՈՒՆ

PALM SPRINGS ԱՐՁԱԿՈՒՐԴԻ ԳՆԱՅՈՂ ՀԱՅՐԵՆԱԿԻՑՆԵՐԻ ՈՒՇԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

Փալմ Սփրինգս գեղատեսիլ եւ կից լեռնային շրջանին, վարձու է տրուում լրիւ կահաւորուած մէկ ննջարան, մեծ նստասենեակ, խոհանոց՝ բոլոր յարմարութիւններով, մինչեւ 5-6 հոգի գիշերելու տարողութեամբ Condo: Ունի մեծ լողաւազան, ջաքուզի, թենիսի խաղաղաշտ, կանաչազարդ փիքնիքի տարածք, իր յատուկ կրակարաններով եւ 24-ժամեայ ապահովութեան սիստեմ:

Մանրամասների համար հեռաձայնել՝
(818) 246-0125

Վարձման գներն են՝	
Ուրբաթ, Շաբաթ եւ Կիրակի՝	\$ 400
Long Weekend-ների համար՝	\$ 500
Մէկ շաբաթուայ համար՝	\$ 675
Մէկ ամսուայ համար՝	\$ 1450

ՎԱՐՁՈՒ ԳՐԱՍԵՆՏԱԿՆԵՐ
1060 North Allen Ave Pasadena, CA 91107

Գրասենեակները վերանորոգուած եւ յարմար վարձքերով Զետաքրքրուողներէն հեռաձայնել՝
(626) 398-0506

NOW OPEN SUNDAYS!

MISSION

WINE & SPIRITS

GLENDALÉ STORE ONLY!

ԱԶՔԸ ԼՈՅՍ՝ ԿԻՐԱԿԻ ՕՐԵՐԸ ԽՄԻՉՔ ՍՊԱՌՈՂՆԵՐՈՒՆ

Mission Liquor խմիչքի հաստատութիւնը որ փակ կը մնար Կիրակի օրերը, յետ այսու եւ միայն ԻՐ ԿԼԵՆՏԷՅԼԻ մասնաճիւղը պիտի բանայ ամէն Կիրակի, առաւօտեան ժամը 10-էն մինչեւ կ.ե. ժամը 4-ը, սկսեալ՝ Կիրակի Մարտ 6-էն: Կլենտէյլի հասցէն է՝

GLENDALÉ

825 W. Glenoaks Blvd., Glendale, CA 91202
(818) 242-0683 • Mon-Sat. 9AM-8PM • Sunday 10AM - 4PM

PASADENA

1785 E Washington Blvd., Pasadena, CA 91104
(626) 794-7026 • Mon-Sat. 9AM - 8PM

SHERMAN OAKS

13654 Burbank Blvd., Sherman Oaks, CA 91401
(818) 785-6529 • Mon-Sat. 9AM - 8PM